Hur Kriget Kom till Amerika

UTGIFNA AF

Kommitté på Offentlig Berättelse

STATSSEKRETERARE
KRIGSSEKRETERARE
FLOTTASEKRETERARE
GEORGE CREEL

15. November 1917

WASHINGTON : GOVERNMENT PRINTING OFFICE : 1917

Hur Kriget Kom till Amerika

UTGIFNA AF

KOMMITTÉ PÅ OFFENTLIG BERÄTTELSE

STATSSEKRETERARE
KRIGSSEKRETERARE
FLOTTASEKRETERARE
GEORGE CREEL

15. November 1917

WASHINGTON : GOVERNMENT PRINTING OFFICE . 1917

HUR KRIGET KOM TILL AMERIKA.

Då vår republik ännu kämpade för sin existens gent emot fientliga monarkiers hotande inkräktningar från andra sidan havet, uppställde våra förfäder här; i avsikt att trygga folkstyrelseprincipen i nya världen, den regel för vår utrikespolitik som snart blev känd under namnet Monroedoktrinen. På samma gång vår regering varnade gamla världens nationer att icke inblanda sig i nya världens politiska förhållanden, åtog den sig till gengäld att icke blanda sig in i Europas konflikter; och historien bär vittne till hur vist detta förfaringssätt varit. Vi voro då ett alltför svagt folk för att kunna göra något inflytande gällande på Europas öden, och å andra sidan var det livsviktigt för mänskligheten att utvecklingen av detta första stora experiment i folkstyrelse icke skulle störas av anfall utifrån.

Bestyrkt genom de erfarenheter vi gjort under vår fortväxande utveckling såsom en nation, har denna doktrin allt sedan behärskat hela vår utrikespolitik. Oavsett vår förmåga att försvara den gent emot ett samfält anfall utifrån, har den synts oss så viktig att vi alltid stått redo att föra krig i dess försvar. Och fastän vår styrka växt med jättesteg sedan denna doktrin först uppställdes, och fastän under denna tid den oerhörda tillväxten i utrikeshandel och resor utomlands, modärn transport, modärna post- och kabelförbindelser, trådlös telegraf, m.m., har bringat Europa närmare och gjort vår förmenta isolation mer och mer till en inbillning, ha vi dock intill närvarande konflikts utbrott visat oss mycket litet böjda för att uppgiva eller ens modifiera den gamla välbekanta traditionen som så länge försäkrat oss ett tillstånd av fred.

Vid båda fredskonferenserna i Haag, i 1899 och igen i 1907, återbekräftade vi vår anslutning till denna princip. Då våra delegater undertecknade den första skiljedomstraktaten läto de följande förklaring ingå i referatet över konferensens förhandlingar:

"Intet som förefinnes i denna traktat får tolkas så att Amerikas förenta stater därigenom förbinder sig att frångå

sin traditionella regel att ej störa, inkräkta på, eller inblanda sig i, en främmande stats politiska angelägenheter eller inrikes administration; ej heller får någonting i densamma så tolkas att man därav härleder ett uppgivande å Förenta staternas sida av hennes traditionella hållning gent emot rent amerikanska frågor."

I Haag hade vi bundit oss att i krig efterleva vissa allmänna regler syftande på uppehållandet av human ordning och rent spel. Men på samma gång frånkände vi oss allt ansvar för andra nationers iakttagande av liknande förbindelser. Och då våra delegater året 1906 deltogo i Algeciras-konventionen, vars syfte var att ordna förhållandena i det oroliga Marocko, följde de samma formulär. Vi samtyckte till den nya regim under vilken Marockos självständighet och integritet garanterades, men vi förklarade uttryckligt på samma gång att vi måste frånsäga oss allt polisansvar för fördragets upprätthållande. Och kunde någon ännu uppriktigt tvivla om vår ståndpunkt med hänsyn till vårt ansvar för upprätthållande av fördrag mellan gamla världens nationer, måste sådant tvivel hava helt och hållet undanröjts fem år senare, då vår regering vägrade att nedlägga protest mot *Acte d'Algeciras* omkullkastande.

Vi vägrade helt enkelt att indragas i främmande tvister på ett sätt som i minsta mån kunde hota vår traditionella statspolitik.

Vår andra stora tradition i internationella förhållanden har varit vårt ihärdiga försök att få till stånd en stabil och rättsenlig uppgörelse mellan staterna angående sjöfartshandel i krigstid, i syfte att försäkra hela världen en rättsenlig frihet på havet.

Detta försök hade sitt ursprung i våra livsbehov. Ty fastän vi funno det möjligt att stå oberörda av de konflikter som under det nittonde århundradet härjade Europa, kunde vi ej med likgiltighet åse på vad sätt krig fördes på havet. Då nationen ännu låg i sin linda, och utgjordes av endast ett fåtal spridda samhällen längs atlantiska kusten, voro vi ett sjöfarande folk. På en tid då våra frontiersmän ännu icke nått Mississippiflodens stränder hade ryktet om våra dristiga klipperskepp redan spritt sig över alla de stora världshaven. Medan vi därför med lugn likgiltighet kunde

bevittna det tragiska skådespelet av Napoleons marsch och kontramarsch, berördes våra levnadsförhållanden på ett intimt och olycksdigert sätt av Napoleons fastlandsblockad och Storbritanniens *Orders in Council.*

Pa samma sätt med barbareskstaternas fribytare. Vi intresserade oss icke för dessa staters strider och inbördeskrig till lands, men då de togo sig för att inkräkta på vår frihet på havet togo vi upp vapen emot dem.

Och fastän under de årtionden som sedan dess förlupit vi mest upptagits av det oerhörda arbete som gjordes nödvändigt för att vinna den stora västern för industri och civilisation, har vårt statsdepartement aldrig förlorat ur sikte de maktpåliggande intressen som vi ha på havet: allt fortfarande har det försökt att vinna andra nationers samtycke för antagandet av en sjöfartslag stiftad och upprätthållen såsom ett gemensamt ansvar. Olika lösen hava uppstått under den långa kampen om denna sak. Vi ha yrkat på oantastlighet för privat egendom på havet, och vi ha begärt en liberal frilista samt en inskränkt kontrabandslista. Men eftertrycket har icke lagts huvudsakligen på sådana detaljer. Vår diplomati har besjälats av en enda principiell idé. Sjöfartslagen måste icke grundas på våldsmakt, men på rättsliga principer och en gemensam överenskommelse, på en allmängiltig lagförbindelse som icke är utsatt för modifikation eller åsidosättelse blott genom en enskild stats godtyckliga vilja. Vårt ideal har varit ett förstärkande och icke ett försvagande av de lagliga banden, uppnått genom allas fria beslut och överenskommelse. Vi ha ingenting begärt för oss själva som vi icke på samma gång begärt för hela världen. Havet blir aldrig fritt i den mening vi amerikanare inlägga i orden förrän alla sjöfarande ha en röst i stiftandet av havets lagar. En rättvis havskontroll måste vila på de medintresserades samtycke.

Ingen annan mellanfolklig fråga har givit föranledning till så vidt skilda åsikter bland stormakterna. Men i vår kamp för denna väsentliga princip ha vi haft många andra nationers medhjälpan. Åtskilliga tillfällen ha vi haft Storbritanniens understöd. Ingen av våra egna statssekreterare har mera tydligt framsatt vårt ideal än Vicomte Grey, Storbritanniens f. d. sekreterare för utrikes angelägenheter. Ingen av våra statsmän har till och med gått så långt som

han i att förorda en inskränkning av krigförandes rättigheter på havet. Det var på hans initiativ att den internationella konferensen i London sammankallades 1909, och det var under hans ledning de framstående jurister, diplomater och amiraler som där samlades uppställde den s. k. London-deklarationen.

I denna deklaration innehölls åtskilligt som icke fullt motsvarade våra önskningar, och som vi därför hälst sett ändrat, men detta dokument var dock ett stort steg i rätta riktningen. Fastän likt alla andra försök att koncist formulera allmänna rättsprinciper den icke fullkomligt lyckades uppnå sitt mål, var den dock ett uppriktigt försök att komma överens om en fullständig internationell rättslag grundad på en ömsesidig anslutning, en lag så fastställd att den icke i stridens hetta kunde förändras av de stridande parterna.

Men London-deklarationen ratificerades icke av brittiska parlamentet, emedan den förhärskande synpunkten i England var att en makt sådan som Storbritannien, vilken nästan uteslutande måste bero på sin flotta för sitt försvar, icke tryggt kunde giva sitt samtycke till en vidare inskränkning av sin handlingsfrihet på havet, med mindre de kontinentala militärmakterna också samtyckte till en kompenserande begränsning av sin handlingsfrihet på land. Denna senare koncession vägrade Tyskland konsekvent att inlåta sig på. Konferensen blev därför resultatslös. Emedan världens starkaste sjömakt vägrade att bifalla London-deklarationen uppsköto också de andra intresserade makterna att ansluta sig till densamma. Vårt mål forblev dock oförändrat, och vår regering fasthöll sitt syfte att uppnå en allmän ratifikation av London-deklarationen, eller av någon liknande maritim lagstiftning.

Ännu en tredje framstående strävan har gjort sig gällande i vår diplomatiska historia. Vi ha nämligen alltjämt sökt ersätta militäriskt avgörande med juridisk uppgörelse av mellanfolkliga tvister.

Denna tanke kom ursprungligen från de diskussioner vilka utmynnade i förbundsorganisationens antagande av de tretton ursprungliga staterna. Dessa stater voro då nästan lika måna om sin självständighet som de europeiska makterna äro det i dag. Det första stora steget i riktning av det hedersförbund (League of Honor) vilket vi hoppas en

dag kommer att bringa fred till jorden togs då dessa tretton stater kommo överens om att låta avväpna sig och hänskjuta sina tvister till det nya förbundssystemets höga domstol.

Denna tanke om en internationell domstol, vari vi med undantag av tiden för inbördeskriget funnit ett betryggande för inbördes fred, har satt en djup prägel på vår utrikespolitik. En historisk överblick av de försök vi tid efter annan gjort att vinna andra nationers anslutning till vår ståndpunkt i denna sak framlades av våra delegater till första fredskonferensen i Haag. Denna konferens uppställde en plan for upprättandet av en världsdomstol. Och i de instruktioner som några år senare gavs till delegaterna för den andra Haag-konferensen lade vår dåvarande statssekreterare, Elihu Root, särskilt eftertryck på samma internationella ideal.

Det har utgjort vår stolthet att vi stått i främsta ledet av denna rörelse för fredlig och rättslig uppgörelse av alla mellanfolkliga tvister. Och vår strävan kan icke sägas hava varit fruktlös; ty fastän skiljedomstolsprincipen under de sista årtionden upprepade gånger satts på svåraste prov, har dock ingen stat vågat taga till svärdet för att upphäva ett skiljedomstolsutslag. De oerhörda möjligheter som arbitrationsprincipen erbjuder för lösandet av mellanfolkliga problem, samt för befordrandet av liberala principer och för människolivs bevarande, hade hunnit till överflöd bevisas redan innan närvarande krigs utbrott.

Men till stor del på grund av motstånd från Tyskland och hennes satelliters sida hade de försök som av oss och av andra regeringar gjorts att genom diskussionerna i Haag åvägabringa ett allmänt skiljedomsfördrag blivit utan frukt. Emedan vi förhindrats i försöket att uppnå en allmän överenskommelse började vi därpå underhandla med nationer som likt oss föredrogo att anlita juridiska och fredliga förfaringssätt, i avsikt att med dem sluta särskilda arbitrationstraktater.

Innan 1914 års slut hade vi hunnit underteckna viktiga fördrag med icke mindre än trettio stater, och av dessa hade tjugo redan ratificerats och proklamerats. Men också i dessa försök mötte vi motstånd från samma håll som i Haag. Medan Storbritannien, Frankrike, Ryssland och Italien välkomnade våra förslag på det hjärtligaste, var det

Tyskland och Österrike som lyste med sin frånvaro från listan av de stater som önskade förminska, genom specifik överenskommelse, faran av att störtas i krig.

Sålunda kunde vår utrikespolitiska ståndpunkt vid närvarande krigs utbrott hava hopsummerats under tre huvudrubriker:

I. *Monroe-doktrinen.*—Vi hade åtagit oss att försvara nya världen gent emot europeiska inkräktningar, och vi hade i ord och handling ådagalagt vårt beslut att icke ingripa i någon europeisk dispyt.

II. *Frihet på havet.*—I varje sjöfartskongress hade vi givit vårt understöd åt principen att all sjöfartslagstiftning måste grundas på de sjöfarandes samtycke, för att vara rättvis och värdig att åtnjuta allmän respekt.

III. *Arbitrationsprincipen.*—Liksom vi skaffat oss fred här hemma genom att hänskjuta mellanstatliga tvister till den federala domstolens avgörande, yrkade vi på en liknande metod för uppgörelsen av mellanfolkliga kontroverser. Vårt ideal var en världsdomstol. Vi hade redan undertecknat skiljedomsfördrag, icke blott med mäktiga stater, från vars sida vi möjligen kunde hava fruktat ett anfall, men i ännu större utsträckning hade vi ingått i sådana fördrag med svagare grannstater, i syfte att därmed bevisa vårt uppriktiga försåt att erkänna alla nationers likställighet, både små och stora. Vi hade sålunda ådagalagt inför hela världen vår avsikt att med alla till buds stående medel söka förebygga krig.

Krigets utbrott 1914 var för oss en helt och hållet oförutsedd tilldragelse. De europeiska folken hade haft åtminstone någon varning om den annalkande stormen, men ett så blindt och grymt anfall på alla civilisationens ideal som detta krig hade tyckts oss omöjligt.

Kriget var oss ofattligt. Vardera sidan hade sina förkämpar här i de miljoner av europeisk börd som bodde ibland oss. Deras varandra motsägande påståenden försatte våra tankar i en villervalla, och under de första dagarnas kaos kunde vi icke se någon klar stridspunkt som berörde vår nationalpolitik. Intet direkt anfall på våra rättigheter hade ännu ägt rum. För de flesta ibland oss syntes det i början som om tvisten vore av en rent europeisk art, och i en sådan konflikt voro vi ej beredda att ställa oss varken på den ena

eller den andra sidan. Presidentens neutralitetsproklamation hälsades såsom naturlig och oundviklig. Strax därpå kom presidentens upprop till republikens medborgarskap.

"Var och en som verkligen älskar Amerika bör i ord och handling besjälas av en sann neutralitet," sade han, "vilket betyder en rättvis, opartisk och vänlig anda med hänsyn till alla de stridande parterna. * * * Det blir en mycket lätt sak att uppreta passionerna, men svårt att lugna dem igen." Han uttryckte farhågan att Amerika skulle splittras i två fientliga opinionsläger. "En sådan splittring * * * kunde lätt komma att stå i vägen för uppfyllandet av vår plikt såsom den enda stormakt icke indragen i kriget, såsom det enda folk i stånd att spela en opartisk medierande roll rådande till fred och ömsesidiga eftergifter, icke såsom partiska men såsom vänner."

Att bevara en sträng neutralitet för att senare få tillfälle att tjäna i den stora uppgiften att mediera—denna tanke var den förhärskande i alla presidentens tidigare tal.

"Vi äro världens medierande folk," sade han i ett tal den 20 april 1915. "Vi äro en sammanblandning av alla världens folk. Vi äro en sammanblandning av deras blod, av deras traditioner, av deras känslor, av deras tycken, av deras passioner; vi äro en sammanblandning av alla dessa ting. Vi kunna därför förstå dem helt, icke styckevis och särskilt såsom i partisinne, men i förening, kännande och inbegripande och införlivande dem alla. Det är i denna mening jag säger att vi äro ett medierande folk."

Den amerikanska neutralitetens verklighet under dessa krigets första månader var höjt över alla tvivel.

Men denna neutralitetsanda var icke lätt att bevara. Den offentliga opinionen tog djupt intryck av Tysklands inbrott i Belgien, samt av de rapporter som nådde oss om där begångna grymheter. Den kungliga belgiska kommissionen som i september 1914 kom till detta land för att framlägga inför vår regering sina landsmäns klagomål, blev mottagen med sympati och respekt. I sitt svar till denna kommission avhöll sig presidenten från att uttala någon dom, vilket var det enda handlingssätt som stod oss öppet med mindre vi ämnade taga ett bjärt avsked från våra käraste traditioner angående inblandning i europeiska tvister. Men ett rikt mått av sympati för Belgien i hennes

10644°—17——2

hjältetragedi uppväcktes, och från alla delar av landet inflöto pänningar och livsmedel för den belgiska hjälpkommissionen, vilken stod under det dugliga överinseendet av en av våra egna landsmän.

Dock var någon tanke om ett aktivt deltagande i detta europeiska krig ännu helt och hållet främmande för de flesta ibland oss. Nationen som ett helt delade presidentens åsikt att vi bäst kunde tjäna Europa medelst bevarandet av en sträng neutralitet, och på så sätt göra det möjligt för oss att bliva opartiska fredsmäklare vid krigets slut.

Men redan under krigets första dagar förutsåg vår regering att svårigheter som hotade i förbindelse med vår sjöfartshandel lätt kunde bringa oss i fara att invecklas i kriget. Det var omöjligt för någon neutral nation att på förhand veta vilka inkräktningar på sina livsviktiga sjöintressen de krigförande makterna möjligtvis komme att bliva skyldiga uti. Därför avsände vår statssekreterare den 6 augusti 1914 en identisk skrivelse till alla de krigförande makterna, däri han fäste uppmärksamhet på hotet av svårigheter och invecklingar förorsakade av denna de neutralas ovisshet med hänsyn till sina maritima rättigheter; och han föreslog att London-deklarationens bestämmelser skulle antagas såsom gällande under krigets fortgång.

Men engelska regeringen, under det den uttryckte sin sympati med förslagets syfte, och uttalade sin "djupa önskan att så långt som möjligt rådfråga neutrala länders intressen," tillkännagav sitt beslut att "i allmänna drag följa London-deklarationens bestämmelser, dock med vissa modifikationer och addenda som de anse nödvändiga för det effektiva bedrivandet av deras krigsoperationer på havet." Ingen av makterna hade i fredstid antagit London-deklarationen, och England var därför icke under någon lagligt bindande skyldighet att efterleva dess bestämmelser. Men svaret var dock en missräkning för de neutrala, emedan det intet gjorde för att klarera situationen. Storbritannien erkände såsom bindande vissa länge gällande principer i folksrätten, och sökte nu tillämpa dessa principer på de säregna och oförutsedda förhållandena som kännetecknade närvarande krig. Men dessa principer voro i många fall oklara och flertydiga, och därför kunde de också medföra farliga tvistefrön.

Snart uppstodo också kontroverser mellan oss och Storbritannien. För vår regering såg det ibland ut som om hennes regler måste anses oförenliga med folksrättens anda, och i särskildhet oförenliga med de precedensfall som av henne åberopades. Men fastän dessa meningsskiljaktigheter voro smärtsamma, hotade de icke allvarligt vår neutralitet, ty saken rörde sig endast om egendomsrätt, och stridspunkterna betäcktes fullkomligt av det skiljedomsfördrag som en kort tid förut ingåtts mellan oss och Storbritannien.

Men denna kontrovers gav anledning till en klarare förståelse å vår sida av den engelska synpunkten med hänsyn till vårt mål, nämligen frihet på havet. England kunde ej ansluta sig till vår uppfattning av havet såsom varande ett område för sig, helt och hållet skiljt från gamla världen. Vi hade begränsat vårt intresse till sådant som rörde våra rättigheter på havet, och noggrannt hållit oss borta från allt som hörde till europeiska nationers intressen på land. England förklarade å andra sidan att hon deltagit i London-konferensen i hopp om att denna konferens måtte giva upphov till en sund och liberal entente med hänsyn till alla länders rättigheter både till sjös och till lands, och att orsaken varför hon vägrat ratificera London-deklarationen var att intet kompenserande akkord på kontinenten hade kommit till stånd. Hon hade ej råd att försvaga sin flottas kraftställning med mindre hennes mäktiga europeiska grannar visade villighet att förminska deras militärstyrka.

Att denna Englands ställning till frågan gjorde intryck på vår regering visades bland annat av den växande uppmärksamhet vi började giva åt försöket att vid krigets slut på något sätt vinna en garanti för varaktig fred. Presidentens tal den 27 maj 1916, inför ett möte av Förbundet för fredens stadfästande (League to Enforce Peace), markerade begynnelsen till ett nytt skede i vårt lands historia. Han tecknade de huvudsakliga grunddragen för de principer som måste anses väsentliga för en varaktig fred, och det låg tydligt i dessa principers medföljd att vårt land måste för framtiden uppgiva sin isolerade ställning och ikläda sig en världsmakts ansvar. Presidenten yttrade:

"Så djup och uppriktig är vår övertygelse om dessa ting att jag känner mig förvissad om att jag uttalar landets

önskningar och tankar då jag förklarar att Förenta staterna är villig ingå i någon praktiskt möjlig förening av världens nationer, stiftad för att förverkliga dessa syften och hålla dem i gällande kraft.''

Sådana ord anslogo en ny och betydelsefull ton i vår utrikespolitik. Men under de långa bittra månaderna sedan krigets utbrott hade vi fått lära mycket. Framtidens historieskrivare få det på sin lott att utlägga de olika skeden av denna märkvärdiga utveckling i vår folkopinion. De komma att utvisa det gradvisa uppgivandet av tanken om vår förmenta isolation; den sakta framväxande insikten om det omöjliga i att vinna frihet på havet, som för oss är ett livsviktigt intresse, med mindre vi ikläda oss vår del av ansvaret för förverkligandet också av frihet till lands; och slutligen övertygelsen om att fred ej kunde etableras i världen—vilket är på samma gång vårt älsklingsmål och en nödvändighet för våra demokratiska institutioners fullkomnande—med mindre vi visade oss beredvilliga att hjälpa lägga band på sådana stater som hotade genom egenmäktiga åtgärder störa världsfreden.

Hade detta tal av presidenten kommit före krigets utbrott hade en storm av protester från alla delar av landet utan tvivel höjts däremot. Men i maj 1916 framlockades ur nationen endast ett enhälligt bifall.

Under tiden, ehuru våra neutrala rättigheter ej så tidigt ifrågasattes av Tyskland som av England, hotades vi av kontroversen med Tyskland på ett oändligt farligare sätt.

För det första hade ingen skiljedomstraktat undertecknats mellan tyska regeringen och Amerikas förenta stater. Detta var icke vårt fel. Vi hade sökt uppställa samma fördrag med Tyskland som med Storbritannien och andra nationer. Men dessa förslag hade avvisats. Och denna handling var blott ett uttryck av den tyska regeringens diplomatiska metod och anda såsom ett helt. Under båda konferenserna i Haag hade det varit de tyska delegaterna som mest aktivt motsatte sig alla förslag för en fredlig uppgörelse av mellanfolkliga frågor. De önskade i stället inskränka sig till de två gamla sätten for uppnåendet av mellanfolkliga överenskommelser: diplomati och krig. Det var därför klart från

början att i händelse av en kontrovers med den tyska regeringen måste den bliva av en mycket allvarlig art; ty kunde den icke biläggas medelst direkta diplomatiska underhandlingar fanns det ingen annan utväg än krig.

Men i sådana direkta underhandlingar är hoppet om en god utgång betingad av att båda parternas uppriktighet och goda vilja är höjd över alla tvivel. Om endera sidan saknar uppriktighet eller uppenbarar i sina handlingar en ränkfull fientlighet, då är det omöjligt för diplomatien att uträtta något. Så har det också visat sig vara i närvarande fall.

Under krigets första år uppretade tyska regeringen sitt folk emot oss emedan vi fasthöllo vår rätt såsom en neutral nation att handla i krigsmaterial med de stridande makterna. Vår lagenliga rätt att så göra sattes icke av tyska regeringen allvarligt i fråga. Det kunde hon icke med någon följdriktighet hava gjort, ty så kort tid förut som i 1912 och 1913 års balkankrig hade både Tyskland och Österrike sålt krigsmaterial till de krigförande. Under närvarande krig var det icke deras begäran att vi skulle efterkomma gällande internationell lag, men att vi skulle förändra lagen i syfte att befordra deras intressen. Och denna vädjan ställdes på moralisk och människovänlig grund. Men från moralisk synpunkt sett var Förenta staternas hållning i fullkomlig överensstämmelse med våra hävdvunna principer, och i klaraste harmoni med det sunda förnuftets föreskrifter. Ty om vi och andra neutrala hade vägrat sälja krigsförnödenheter åt de stridande, då hade vi aldrig själva i krigstid kunnat göra anspråk på att få köpa från neutrala länder, och den nation som i fredstider hade samlat de största reserver av krigsförråd vore då viss om sin seger. Olycksdigert vore det om en militärstat som använde sina medel för arsenaler skulle på så sätt absolut försäkras om övermakten i strid med ett fritt folk som använde sina medel för skolor. Att skriva in i folksrätten ett förbud för de neutrala att driva handel med krigsförnödenheter vore att lämna hela världen i våld åt den stat som hade de största ammunitionsfabrikerna. En sådan princip kunde Förenta staterna icke antaga.

Men vår huvudsakliga kontrovers med tyska regeringen, den tvistepunkt som ögonblickligen tillspetsade situationen, härrörde sig ur denna regerings proklamation av en zon

på havet inom vilken tyska undervattensbåtar ämnade operera i brott mot alla gällande folksrättsprinciper. Den ovilja som väcktes av en sadan hotelse stegrades snart till passionerad harm då *Lusitania* sänktes. Detta övergrepp var icke blott grovt olagligt, det var ett brott mot de väsentligaste humanitära principer. Ett irriterande ingripande uti vår handel—detta var ett klagomål som kunde utredas på ett tillfredställande sätt medelst lagliga procedurer efter krigets slut; men mord på fredliga män och oskyldiga kvinnor och barn, medborgare av en stat med vilken Tyskland stod i ett fredligt förhållande—detta var ett brott mot hela den civiliserade världen, och ett brott som icke kunde gottgöras av något domstolsutslag.

Men emedan vår regering besjälades av en djup önskan att om möjligt förebygga att indragas i krig, använde hon alla sina diplomatiska resurser i avsikt att förmå tyska regeringen att avstå från sådana anfall. Denna diplomatiska brevvexling, vilken allaredan offentliggjorts, bevisar utan möjlighet av tvivel att vår regering sökte på varje hederligt sätt bevara tron på den ömsesidiga uppriktighet i mellanfolkliga förhållanden som är den enda tillräckliga grundval för en sund diplomati.

Bevisen för den tyska regeringens dubbelhet uppenbarades dock snart överallt. Ärliga försök å vår sida att lägga fast grundval för ett vänskapligt förhållande till tyska folket bemöttes av tyska regeringen med undflykter, förvrängningar, och anklagelser mot hennes fiender på andra sidan havet. Under tiden sattes sammansvärjningar i gång mot vår inre fred och ordning av de centrala makternas officiella ombud; spioner och *agents provocateurs* utspriddes av dessa ombud vitt och brett i landet, till och med i höga förtroendeposter i våra regeringsdepartement, medan de ansvarige voro betryggade mot arrest på grund av diplomatisk immunitet. På samma gång tyska regeringen sökte övertyga oss om att hon närde en hjärtlig vänskap för Förenta staternas folk, voro hennes ombud i full verksamhet både i Sydamerika och i Japan. De inköpte eller understödde tidningar och besoldade talare för att uppreta folket i dessa vänligt stämda stater till bitterhet och misstro emot oss, i avsikt att inveckla oss i krig med dem. De underblåste revolution i Cuba, Haiti och Dominikanska republiken;

en fientlig hand utsträcktes för att taga de danska öarne i Västindien; överallt i Sydamerika voro de i flitig verksamhet för att utså stridsfrön, sättande den ena nationen emot den andra och alla emot Förenta staterna. Allt i allt var denna verksamhet ett direkt anfall på Monroe-doktrinen. Och kunde vi hava avstått från vår rätt att resa på havet, kunde vi ha givit efter för dessa tyska hotelser och uppgivit vår legitima handel i krigsmaterial, till sist blevo dock de tyska anfallen på oss här i nya världen, både inom våra egna landamären och bland våra grannar, alltför allvarsamma för att kunna ignoreras.

Så länge som möjligt sökte Förenta staternas regering tolka sådana handlingar—och vi sutto redan inne med bevis för en stor del utav dem—såsom ett verk av oansvariga och vilseledda privatpersoner. Det var endast högst motvilligt, och till följd av överväldigande bevis, att vår regering såg sig föranledd att begära återkallandet av österrikiske ambassadören och av Tysklands attachéer vid armén och flottan.

Bevis för dessa personers brottsliga missbruk av vår gästfrihet framlades inför deras respektiva regeringar. Men ingen som hälst gottgörelse erbjöds oss, ej heller straffades de skyldige. Det blev klart att sådana intriger hörde till det vanliga och regelmässiga i dessa regeringars statspolitik.

Under tiden fortsatte de tyska undervattensbåtarna sina anfall på amerikanska medborgares liv och egendom. Regeringens protester antogo en skarp och varnande ton, och nationen drogs allt närmare en krigsförklaring, såsom presidenten uttryckte det i Topeka den 2 februari 1916.

"Vi ämna ej inkräkta på någon annan nations rättigheter. Men antag, mina landsmän, att en annan nation inkräktar på våra. Vad då? * * * Jag har kommit hit för att säga Eder att de svårigheter som möta oss i vår utrikespolitik * * * bli mer talrika, mera invecklade, och farligare för varje dag. Jag gjorde mig skyldig till pliktförsummelse om jag icke framlade dessa ting med yttersta oförbehållsamhet, öppet tillkännagivande för vilka ändamål det kanske blir nödvändigt att anlita Förenta staternas makt."

Följande dag upprepade han sin varning i St. Louis. "Faran kommer icke inifrån, mina herrar," sade han, "den

kommer utifrån, och det är min plikt att säga Eder att denna fara är både omedelbart och alltjämt för handen. Icke därför att det skett någonting nytt, eller emedan det skett en förändring i våra utrikes förhållanden under de senaste veckor eller månader, men emedan denna fara hotar vid varje vändning i händelsernas gång."

Om vår regering icke hade tillbakahållits av hoppet om bättre och visligare råd i Tyskland hade vi avbrutit diplomatiska förbindelser långt tidigare. Det var oss väl bekant att tyska folket till stor del hållits i okunnighet om många av de hemliga brott emot oss som tyska regeringen gjort sig skyldig uti. Och vi kunde se inflytandet av en del av tyska folkopinionen som var mindre fientligt stämd emot oss då tyska regeringen i någon mån rättade sig efter våra fordringar, nämligen strax efter den rysliga *Sussex*-sänkningen; och under närmare ett års tid uppehöll hon åtminstone ett sken av att efterleva det löfte hon givit oss. Det spända förhållandet hade sålunda i någon mån avhjälpts.

Under det krigsstämningen började sprida sig i några delar av landet, fanns det dock icke ännu någon mera allmän opinion som gynnade vårt deltagande i den europeiska striden.

Vår hävdvunna princip om att icke deltaga i Europas angelägenheter var alltför djupt rotad för att kunna lätt omkullkastas. Dessutom fanns det tvenne andra betraktningspunkter som bestyrkte regeringen i sina bemödanden att vidhålla sin neutralitet. Den första var vår traditionella känsla av ansvar för nya världens republiker. Under hela krisen var regeringen i oavbruten kommunikation med Mellanamerikas stater. De liknade oss i att gynna fredliga levnadsvägar. Och vi hade ett ganska tydligt ansvar att söka skydda deras intressen i samband med våra egna. Den andra punkten var den som så ofta hade utvecklats i presidentens tal, nämligen hoppet om att Amerikas folk genom att hålla sig borta från de bittra passioner som besjälade folken på andra sidan havet, genom att här bevara det heliga idealet av civiliserade mellanfolkliga förhållanden, skulle kunna vid krigets slut vara i stånd att hjälpa läka stridens sår, samt uppbygga och återställa den världscivilisation som låg i spillror.

Vi tillbakahöllos av alla dessa konsiderationer, men det dröjde icke länge förrän vi besvärades av nya svårigheter.

Vi erhöllo snart orsak att tvivla på uppriktigheten av tyska regeringens löfte, och hennes eftergifter för våra fordringar började snart visa sig såsom endast tillfälliga. Vid 1916 års slut var det klart att vår ställning såsom neutral nation igen blivit osäker, på grund av alltjämt växande inkräktningar från tyska autokratiens sida. Här i landet vann presidentens utsago den 6 oktober 1916, att den närvarande var den sista stora världskonflikt i vilken vi kunde hoppas bevara neutralitet, allmänt samtycke.

Med dessa tankar i sinnet, och fruktande att indragas i kriget om det icke snart upphörde, började presidenten författa sin diplomatiska skrivelse till de krigförande makterna, i vilken han begärde av dem ett tillkännagivande av deras krigsmål. Men innan han hunnit fullborda skrivelsen överraskades världen av tyska regeringens fredsproposition i form av ett identiskt meddelande å Tysklands, Österrikes, Bulgariens och Turkiets vägnar, genom de neutralas förmedling överlämnad åt de allierade, ett meddelande som föreslog påbörjandet av fredsunderhandlingar. Fastän den uttryckte en önskan att göra slut på kriget, såsom en "katastrof vilken ett årtusendes gemensam civilisation icke förmått förebygga, en katastrof som tillfogat obotlig skada åt mänsklighetens mest oskattbara vinningar," var dock skrivelsen som ett helt avfattad i uttryck som ingåvo litet hopp om en varaktig fred. Stolt bröstande sig av de tyska erövringarna, "våra arméers härliga bedrifter," inplantade den i neutrala sinnen övertygelsen om att tyska regeringen ämnade insistera på fredsvillkor som lämnade hela mellaneuropa under tysk kontroll, och på så sätt bana väg för en våldsmakt farlig för hela den frisinnade världen.

Dessutom ledsagades det tyska förslaget av ett illa dolt hot mot alla de neutrala staterna; och från tusende källor, officiella och icke-officiella, kom det bud till Washington att därest icke de neutrala använde sitt inflytande för att göra slut på kriget på villkor som dikterades i Berlin, komme Tyskland och hennes allierade att frånkänna sig allt ansvar gent emot dem. Tyske kejsaren befallde dem att öva påtryck på ententen att tvärt avbryta kriget, eller annars bereda sig på följderna. Det braktes till regeringens uppmärksamhet tydliga varningar att i händelse den tyska

fredspropositionen förfelades, komme undervattensbåtarna att lössläppas för ett ännu mera intensivt och hänsynslöst krig på all skeppsrörelse.

Den 18 december avsände presidenten sin skrivelse, med begäran att de krigförande makterna skulle framsätta sina stridsmål. Ännu hoppades vi på ett ömsesidigt biläggande av misstankar, och att faran av tyskt anfall och tysk övermaktsställning i framtiden skulle kunna undanrödjas genom bildandet av en världsförening för fredens bevarande, härutinnan finnande garantier för en god förståelse. Om en sådan förening kunde bildas såsom en följd av fredsförhandlingarna och förordnas av fredskongressen, var det kanske möjligt att kriget redan nu kunde avslutas, och vår nation icke behöva invecklas. Tvenne uttalanden av vår statssekreterare genom pressen visade tydligt hur allvarligt krisen uppfattades.

Från denna punkt kommo tilldragelserna i hastig efterföljd. De allierade besvarade den tyska fredspropositionen. De neutrala länderna upptogo presidentens skrivelse till behandling, och svar inflöto snart från båda de krigande parterna.

Det tyska svaret, i harmoni med denna regerings traditionella företräde för hemliga diplomatiska underhandlingar, var undvikande. Tyskland och hennes allierade vägrade framlägga sina fredsvillkor, men inskränkte sig till att föreslå en konferens. Planen för en världsförening för fredens bevarande ville de uppskjuta att diskutera tills efter krigets slut.

Ententens svar å andra sidan var öppet, samt i överinstämmelse med vårt principiella mål. Det är sannt att många av de frågor som däri uppkastades voro av en alltför uteslutande europeisk karaktär för att kunna hava väsentligt intresse för oss; men vårt väsentliga intresse i Europa låg i återställandet av en varaktig fred, och det framgick tydligt att detta också var ententens huvudsakliga mål. Tankarna kunde vara delade angående lämpligheten av somliga av de åtgärder som i ententens svar föreslogs för uppnåendet av detta mål, men deras förslag gingo dock i riktning av att fastställa rättmätiga gränslinier för staterna, grundade på alla nationers rätt, små så väl som stora, att bestämma över sina egna öden.

De krigande makternas syften begynte nu träda klart fram i dagen. Tyska regeringen hade från början påstått att hon blott förde krig i självförsvar. Men hennes senaste förslag hade anslagit en erövrareton. Hon sökte en fred grundad på hennes motståndares besegring. De mellaneuropeiska makterna ville utsträcka sin makt över andra raser. De voro beredda att erbjuda liberala villkor åt vilken som hälst av sina motståndare ensamt, men endast för att desto bättre kunna krossa de andra. De voro icke villiga att ansluta sig till fredsvillkor som ej alla fronter inberäknade lämnade dem i en ställning av segervinnare, och den förhärskande makten i Europa. Ententens stridsmål framgick å andra sidan såsom varande ett bestämt beslut att förhindra denna den tyska regeringens ambition; och gent emot den "tyska" freden, med befordrandet av tyska intressen och tysk övermakt, uppställde ententen en plan för en europeisk fred, med en garanti för hela Europas framtida säkerhet.

Så stod saken då presidenten höll sitt tal inför senaten den 22 februari 1917, vari han tecknade grundlinierna för en fredshandling sådan att Amerikas förenta stater kunde vara behjälplig att garantera den. Hans ord vid detta tillfälle voro ställda icke blott till senaten, eller till detta landets folk, men till alla folk.

"Får jag icke också säga att jag hoppas och tror att jag faktiskt taget representerar de frisinnade och människovänliga i varje land, bekännande sig till varje frihetsprogram. Det vore mig kärt att få tro att jag tolkar de tysta massornas känslor överallt i världen, de som ännu ej haft tillfälle att uttala sina hjärtans tankar angående den död och ruin som inför deras ögon drabbat deras hem och deras käraste och närmaste."

Detta tal innehöll en tillrättavisning för sådana som ännu närde drömmar om en värld behärskad av ett enda folk. Ty den slags fred som presidenten här tecknade var icke en segervinnares eller en Cesars. Det var en fred för alla, för folket.

"Ingen fred kan bestå eller borde bestå, som icke erkänner och antager den principen att varje regerings tillbörliga makt härflyter från sina undersåters samtycke, och att ingen

har rätt att förflytta folken från en regeringsmakt till den andra, liksom vore folken privat egendom."

"Jag föreslår, för att använda detta uttryckssätt, att folken enstämmigt antaga presidenten Monroes doktrin såsom gällande för hela världen: att ingen nation söker utsträcka sitt politiska system över någon annan stat eller folkmängd, men att det lämnas varje folk fritt att välja sitt eget regeringssystem, sin egen utvecklingsväg, obesvärat, orädd, hotelsefritt, de små så väl som de stora och mäktiga.

"Jag föreslår att alla folk hädanefter undvika allianser vilka indraga dem i makttävlingar, insnärja dem i ett nät av intriger och i egennyttigt rivaliserande, samt besvära deras inre angelägenheter med hindringar utifrån. Men ett förbund för maktgemenskap är ingen besnärjande allians. Då alla förena sig om att handla i samma sinne och med samma mål i sikte, då handla de också alla i det gemensammas tjänst och vardera behåller friheten att leva sitt eget liv under det gemensammas skydd.

"Jag föreslår att regeringsmakten skall grundas på undersåternas samtycke; jag föreslår den frihet på havet som Förenta staternas representanter förordat inför den ena internationella kongressen efter den andra, med en vältalighet som kännetecknar endast sådana som äro frihetens anhängare av djupaste övertygelse; och jag föreslår en sådan moderation av krigsrustningarna som gör nationernas arméer och flottor till en makt för ordningens upprätthållande, och icke redskap tjänande övergrepp eller självviska våldsdåd.

"Och havets vägar måste vara fria både enligt lag och i verklighet. Frihet på havet är ett *sine qua non* för fred, jämlikhet och samverkan.

"Detta problem är nära förknippat med begränsning av maritima krigsrustningar, och med samverkan mellan nationernas olika flottsstyrkor i avsikt att bevara frihet så väl som säkerhet för havets banor. Och frågan om begränsning av maritima krigsrustningar öppnar väg till den större och kanske ännu mera svårlösta frågan om begränsning av nationernas arméer, och av alla slags krigsrustningar. * * * Ingen känsla av trygghet eller jämlikhet kan existera bland folken om stora överväldigande krigsrustningar hädanefter liksom hittills skola föranstaltas och upprätthållas både här och där.

"Blotta överenskommelser bliva måhända otillräckliga garantier för fredens framtida säkerhet. Det blir nödvändigt att uppställa en makt att garantera uppgörelsers permanens, så mycket större än den som förfogas över av någon stat nu invecklad i kriget, eller av någon allians hittills konstituerad eller påtänkt, att ingen stat och ingen sannolik förening av olika stater förmår motsätta sig den eller bliva den övermäktig. Om den fred som i närmaste framtiden kommer att slutas skall bestå, måste den betryggas av den större delen av mänsklighetens kraft."

Hade det ännu funnits något tvivel om vilken av de två stora allianserna mest sympatiserade med dessa ideal, måste detta hava försvunnit då vi erforo vilket gensvar detta presidentens tal väckte hos främmande folk. I Frankrike och Storbritannien reserverade man sig visserligen mot vissa delar därav; men det framgick dock tydligt att försåvidt det angick de allierade folken hade presidenten fullkomligt rätt i att tro det han uttryckte frisinnade framtidsmänniskors tankar överallt. Men icke så i Tyskland. De inom detta land som kunde nås och vars hjärtan rördes av detta uttalande om en folkets fred och dess grundläggande principer, voro så få eller så undertryckta att de ej förmådde låta sin röst höras i landets råd. Herr Zimmermann, den tyske utrikesministern, hade redan avsänt en hemlig, för folket obekant skrivelse till tyske ministern i Mexiko, vari han meddelade Tysklands beslut att åsidosätta sitt *Sussex*-löfte (skrivelsen var daterad den 16 januari 1917), och gav honom instruktioner att erbjuda mexikanska regeringen förbundsstaterna Nya Mexiko och Arizona till besittning, om Mexiko förenade sig med Japan i ett anfall på Förenta staterna.

Vid inbrottet av det nya året 1917, då vi genom upptagandet av vårt världsmedborgerliga ansvar, enligt det tydliga uttalandet i presidentens ord om en mellanfolklig rättsorganisation, kände oss hava kommit närmare till full harmoni med ententens folk, och då vår känsla av harm och ovilja över tyska regeringens sätt att föra krig och hennes brutala behandling av folket i de besegrade länderna blivit å andra sidan starkare och starkare, då vi fortfarande funno allt flera spår av hennes intriger mot freden i nya

världen, och framför allt, just då tyska överklassens samhällsfarliga och autokratiska ideal uppenbarades i manövern för vinnandet av en fred grundad på erövringar—just då kastade tyska regeringen plötsligt av sig masken.

Den 31 januari 1917 kungjorde greve Bernstorff i ett skriftligt meddelande till statssekreterare Lansing att tyska regeringen beslutat göra sitt undervattensbåtkrig ännu mera intensivt och hänsynslöst, på det sätt som vår regering redan från början protesterat. Tyske kansleren förklarade dessutom, i ett tal hållet inför det tyska kejserliga riksmötet, att denna hänsynslösa politik anlitades nu för första gången helt enkelt emedan regeringen icke förut hunnit bereda sig därpå. Således hade tyska regeringen förberett detta anfall under sken av vänskap och under en täckmantel av falska löften.

Detta var intet mindre än en direkt utmaning. Intet annat svar stod oss till buds än att giva ambassadören sitt avsked, och därmed göra slut på en diplomatisk korrespondens som från början till slut kränkts av tyska regeringens ofta bevisade dubbelhet.

Samma dag, nämligen den 3 februari 1917, uppträdde presidenten inför kongressens båda kammare och tillkännagav den fullständiga avbrytningen av våra diplomatiska förbindelser med Tyskland. Den ledsnad och motvillighet med vilket detta steg hade tagits framgick i varje ord. Men diplomatien hade misslyckats, och det hade varit det ihåligaste sken att längre söka uppehålla dessa förbindelser. På samma gång framgick det tydligt att detta steg icke fick anses liktydigt med en krigsförklaring. Och här för första gången drog presidenten en skarp linje mellan regeringen å ena sidan och folket å den andra i länder med en autokratisk styrelse.

"Vi äro tyska folkets uppriktiga vänner," sade han, "och vi nära en djup önskan att få leva i frid med den regering som för deras talan. * * * Give Gud att vi må slippa utmanas av tyska regeringens orättvisa handlingar."

Detta tal av presidenten, och senatens godkännande därav, utgjorde en allvarlig varning, ty vi hoppades ännu att tyska regeringen skulle tveka att driva oss in i kriget. Men det uppenbarades snart att vår varning fallit på döva öron. Och den officiella tyska diplomatiens slingringar braktes

tydligt i dagen av de underhandlingar som Tyskland försökte öppna genom schweiziska legationen i Washington den 10 februari. Icke med ett enda ord sökte detta förslag bemöta den verkliga stridspunkten emellan oss. Vårt statsdepartement svarade att inga underordnade saker kunde upptagas till behandling förrän den huvudsakliga stridsfrågan blivit bilagd genom submarinorderns upphävande.

I början av mars månad hade det hunnit bliva tydligt att tyska regeringen, utan att låta avskräcka sig av den varning som presidenten uttalade den 3 februari inför kongressens båda kammare, var besluten att sätta sin hotelse i verket. Den 1 mars uppträdde presidenten igen inför kongressen för att rapportera krisens utveckling, och för att erhålla av nationens representanter ett godkännande av den kurs av beväpnad neutralitet som han under sin konstitutionsmässiga fullmakt hade beslutat sig på. Det visade sig att mer än 500 av 531 medlemmar i kongressens båda kammare voro redo att handla, och önskade göra det. Hade icke 64de kongressen enligt lagen avslutats den 4 mars, skulle en proklamation om beväpnad neutralitet hava antagits.

Dock, intill dess att greve Bernstorff hunnit återkomma till Berlin, och Mr. Gerard hemkommit till Washington, tog vår regering intet fientligt steg. Detta emedan tyske ambassadören vid sin avresa hade begärt att intet oåterkalleligt beslut skulle fattas förrän han haft tillfälle att framlägga en sista fredsvädjan inför kejsaren. Hurudan rapport han framlade inför kejsaren kunna vi icke veta; vi veta endast att även om han höll sitt löfte och yrkade på en elfte timmes återkallelse av submarinordern, förmådde han icke ändra den tyska regeringens kurs.

Efter att sålunda hava uttömt alla tålamodsresurser, utfärdade vår regering slutligen den 12 mars orders att placera beväpnad vakt på våra handelsskepp.

Med det slutliga avbrottet i diplomatiska förbindelser försvann från vår sida sista spår av vänskapligt förtroende till den tyska regeringen. Vår ställning till denna regering förändrades. Så länge som vi uppehållit en sträng neutralitet, emedan omständigheter kunde uppstå under vilka Europa behövde en opartisk medlare, så länge hade det

varit opassande för oss att officiellt upptaga den ena partens beskyllningar emot den andra, emedan det hade försatt oss i en ställning av att döma i saken innan alla bevisen framlagts. Men nu till sist, med avbrytandet av vänskapliga förbindelser, voro vi entledigade från den besvärande plikten att söka bevara en domstolsmässig kallsinnighet inför krigets rättvisor och orättvisor. Vi voro icke längre utomstående, försökande hålla jämvikt mellan de båda parterna. En av dem höll på att tvinga oss in i konflikten, genom att direkt göra anfall på vår frihet och våra rättigheter. Och fastän vi mycket hoppades att kunna få hålla oss utom striden, kände vi det dock som en lättnad att till sist befrias från den reserverade hållning som man väntar av en domare.

Många vittnesbörd hade framlagts om ting så avskyvärda från varje synpunkt av humanitet att de hade synts oss vara otroliga. Vi önskade icke tro dem, och med betyngda hjärtan hade vi reserverat vårt omdöme. Men med avbrottet i våra förbindelser hade vi icke längre denna skyldighet på vårt samvete. Den tyska regeringens trolöshet i sitt förhållande till oss entledigade oss från plikten att giva dem förmånen av ett möjligt tvivel med hänsyn till deras brott på andra sidan havet. Den regering som under en täckmantel av ymniga vänskapsförsäkringar hade sökt störta oss i krig med Mexiko och Japan, kunde knappast vänta att vi skulle sätta lit till hennes uppriktighet i andra ting. De män vilkas besoldade ombud hade sprängt våra fabriker i luften voro icke sådana att de ej kunde hava begått de skändligheter som man berättat om dem på andra sidan havet. Den tyska regeringens påstående att hennes enda avsikt var att försvara sig själv, och att befria de svagare folken, kunde icke hålla streck inför kungörelsen av hennes så kallade fredsvillkor.

Och nu, i ljuset av vår egen erfarenhet under de långa och tålamodsprövande åren av våra försök att bevara fred, kunde vi se den stora autokratiens karaktär, och läsa hennes handlingars vittnesbörd under kriget. Och vi funno att dessa handlingar vittnade enstämmigt emot henne. Långt före krigets utbrott hade vi mött preussisk opposition mot alla försök att förebygga krig; autokratiens historia hade kännetecknats av väldiga krigsförberedelser, tillsammans med en förmäten intolerans gent emot alla icke-tyska synpunkter,

alla andra mänsklighetens hopp och drömmar. Med en fanatisk tro på tyska kulturens framtid såsom världsövervinnande, hade tyska regeringens handlingar genom många år av självberömmande, av dubbelhet och av bedrägeri, tenderat till ett nedtrampande av andra folks rätt. Och om det ännu kunde finnas rum för tvivel om vilken stat det var som påbörjade kriget, så är det dock omöjligt att tvivla om vilken som var bäst förberedd på krig, eller vilken som mest jublade över det tillfälle som kriget erbjöd, eller som var färdig på sekunden att sända sina trupper mot andra folk, även sådana som icke givit dem minsta orsak. Den vidsträckta förstörelse och de ohyggliga grymheter som hemsöktes på Belgien och Serbien voro utan tvivel del av ett målmedvetet program å tyska regeringens sida, i avsikt att öva skräckvälde över de mindre nationerna under en mångårig framtid. Men härutinnan har hon varit slagen med blindhet. Ty de spår hon lämnat efter sig i dessa land, samt i Polen och norra Frankrike, ha övertygat icke blott de allierade, men också de frisinnade folken i hela världen, att denna makt som visat sig så hotande för den mänskliga friheten överallt ovillkorligen måste berövas all kraft att skada och förstöra.

Ty det onda hon gjort har sträckt sig långt bortom Europas gränser—ut på öppna havet, där hennes undervattensbåtar trotsat både folksrättens och humanitetens fordringar för att sänka neutrala skepp och betäcka vågorna med de döda och döende, män, kvinnor och barn. Hennes ombud ha föranstaltat sammansvärjningar överallt mot neutrala stater, utsående tvedräktsfrön. Genom krokvägar, bedrägerier, mutor, falska löften och hotelser, har hon sökt att sätta brödranationer emot varandra, på det att de frisinnade folken måtte splittras åt och autokratien komma segrande fram ur kriget.

Allt detta veta vi av vår egen erfarenhet med tyska regeringen. Så som hon handlat i Europa har hon handlat med oss och med alla folk. Och därför har ur dessa erfarenheter framväxt den övertygelsen att demokratiska principer icke kunna vara betryggade förrän tyska folket blivit av med sådana regenter.

Blott en omständighet återstod som kunde vålla oss oklarhet. Ett annat stort envälde, ryske tsarens regering,

hade länge stått fientlig emot fria institutioner. Denna regering hade varit ett fäste för tyranni långt tillbaka i tiden, och hennes deltagande på de allierades sida hade synts i strid med de stora fria principer som dessa förfäktade. Ryssland hade förorsakat tvivel. Och upprepade gånger under krigets lopp hade Europa hört med bestörtning rykten om hemliga förståelser mellan tyske kejsaren och ryske tsaren.

Men nu, midt i denna kris i vilken vårt land befann sig, just då vi stodo i begrepp att indragas i kriget, fingo vi höra underrättelsen om att ryska folket rest sig för att kasta av sig despotismen och grundlägga en ny folkstyrelse.

Hjärtan värmdes och fria män överallt i världen kände sig styrkta i hoppet. Rysslands frihetsfackla kastade sitt sken i utrikessituationens mörka vrår. Här hade verkligen uppstått en värdig medlem för en hedersallians. Och sålunda växte slutligen ur Amerikas hjärta och tankar den övertygelsen fram att detta krig på andra sidan havet icke var någon blott maktstrid mellan olika dynastier, men i stället ett väldigt inbördeskrig i världen, en ny kampanj i det sekelgamla kriget mellan envälde och folkvälde, ett krig som gäller folkens frihet. Här var en kamp i vilken alla som älskade frihet hade lott och del. Att längre forbliva neutral hade varit ett brott mot våra förfäder, som utgjutit sitt blod för vår frihet.

Folkstyrelsens rätt att vara i världen måste betryggas.

Den 2 april 1917 uppläste presidenten sitt budskap till kongressen, i vilket han begärde av nationens representanter en förklaring att ett krigstillstånd existerade, och tidigt på morgonen den 6 april antog representanthuset med överväldigande majoritet den resolution som redan antagits av senaten:

"Emedan den kejserliga tyska regeringen upprepade gånger begått krigshandlingar mot Förenta staternas folk och regering,

"Vare det därför beslutat av Amerikas förenta staters senat och representanthus, till kongress församlade, att tillvaron av det krigstillstånd mellan Förenta staterna och den kejserliga tyska regeringen som sålunda tvingats på Förenta staterna, härmed formligen kungöres; och att presidenten härmed gives fullmakt och skyldighet att använda hela

Förenta staternas flotta, och alla hennes militära krafter och regeringsresurser för att bedriva kriget mot den tyska regeringen; och på det att striden må bringas till ett framgångsrikt slut förpliktar sig kongressen härmed att ställa alla landets resurser till regeringens förfogande för detta ändamål."

Det var slut på vår neutralitet. Tiden hade kommit då presidentens stolta förutsägelse kade gått i fullbordan:

"*Den dag kommer då världen skall säga om Amerika: Detta Amerika, som vi trodde vara en villervalla av motsägande meningar och tankar, talar nu av ett fullt hjärtas helgjutna harmoni; och detta Amerikas stora hjärta styrkes och stödjes av rättvisans och hoppets och den mänskliga frihetens högsta moraliska kraft.*"

TILLÄGG I.

TAL AV FÖRENTA STATERNAS PRESIDENT INFÖR FÖRBUNDSSENATEN HÅLLET DEN 22 JANUARI 1917.

Ärade Medlemmar av Senaten: Den 18 sistlidne december ställde jag en identisk skrivelse till de makter som nu stå i krig med varandra, med begäran om en mera tydlig formulering än som av någondera parterna ännu framställts av de villkor på grund av vilka de skulle anse det möjligt att sluta fred. Jag hänvände mig till dem i humanitetens namn, och såsom representerande de neutrala folkens rättigheter, inbegripande våra egna—de folk vilkas mäst livsviktiga intressen kriget sätter i ständig fara. De centrala makterna enades om ett svar som blott uttryckte deras villighet att möta sina motståndare i en konferens för att diskutera fredsvillkor. Ententen har besvarat skrivelsen i mycket mera bestämda ordalag, och har förklarat, i allmänna drag, men dock med tillräcklig bestämdhet för att innebära detaljer, vilka anordningar, garantier, och gottgörelser de anse vara nödvändiga såsom villkor för en tillfredställande uppgörelse. Så mycket ha vi då närmat oss en definitiv diskussion av den fredshandling som skall göra slut på närvarande krig. Vi äro åtminstone så mycket närmare en diskussion av de mellanfolkliga överenskommelser som därefter måste anlitas för att uppehålla världsfreden. I varje diskussion av den fred som måste avlösa detta krig tages det för givet att denna fred måste åtföljas av någon bestämd överenskommelse mellan staterna som skall göra det praktiskt omöjligt för en sådan katastrof som den närvarande att igen överväldiga oss. Varje människovän, varje sundt tänkande människa, måste antaga det.

Jag har sökt detta tillfälle att adressera mig till Eder emedan jag ansåg det min plikt gent emot den rådplägningsförsamling som konstitutionen förenar med mig i det slutliga avgörandet av våra internationella skyldigheter,

att utan förbehåll meddela Eder de tankar och syften som tagit sig form i mitt sinne med hänsyn till vår regerings plikt under kommande dagar, då det blir nödvändigt att på nytt och efter en ny plan lägga grundvalarne till fred mellan nationerna.

Det är otänkbart att Förenta staternas folk icke skulle ha lott och del i detta stora företag. Att tjäna ett sådant ändamål, det blir ju det lägliga tillfället för vilket vi sökt bereda oss genom själva principerna för vårt statspolitiska system, genom våra syften och vår regerings godkända praktik allt sedan den dag då vi uppställde en ny stat i det höga och ärofulla syftet att i allt hennes varande och görande visa mänskligheten vägen till frihet. Vi kunna icke med bibehållande av vår heder hålla oss tillbaka från den uppgift som nu snart kommer att ställas framför oss. Vi önska icke heller hålla oss tillbaka. Men vi ha en plikt, både mot oss själva och mot andra folk, att förklara under vilka omständigheter vi kunna åtaga oss denna tjänst.

Denna tjänst är ingen annan än den att lägga vår myndighet och makt till andra nationers myndighet och kraft för att garantera frid och rättvisa på jorden. Någon sådan uppgörelse kan nu icke länge utsättas. Det är rätt att innan denna uppgörelse kommer till stånd vår regering oförbehållsamt formulerar de villkor på vilka hon kunde försvara, och av vårt folk begära bifall för en formell och högtidlig anslutning till en förening för världsfredens bevarande (League for Peace). Jag har kommit hit för att framsätta dessa villkor.

Det pågående kriget måste först bringas till ett slut; men för uppriktighetens skull, och emedan vi ha ett ansvar inför mänsklighetens dom, måste vi säga att för så vidt det gäller vårt deltagande i garantier för framtidens fred, kommer det att bero på vad sätt och på vilka villkor det bringas till ända. De fördrag och överenskommelser som skola göra slut på kriget måste skapa en fred värd att garanteras och bevaras, en fred som vinner mänsklighetens bifall, icke endast en fred som befordrar de särskilda intressen och de omedelbara syften som de närmast vidkommande staterna erkänna. Vi komma ju ej att ha någon röst med i bestämmelsen av dessa villkor, men vi skola dock, hoppas jag, ha en röst med när det gäller bestämmelsen av

om dessa skola givas stadga genom garantier understödda av ett allmänt förbund; och vår tanke om vad som är väsentligt och grundläggande såsom villkor för denna permanens borde uttalas nu, icke sedan, då det kanske blir för sent.

Intet fredsförbund som icke inbegriper nya världens folk kan tillräckligt betrygga framtiden mot faran av krig. Och dock är det blott en sorts fred som de amerikanska folken kunde förmå sig att tillsammans med andra nationer garantera. Huvuddragen i en sådan fred måste vara sådana att de väcka förtroende hos de amerikanska folken, sådana att de tillfredställa de principfordringar som äro grundläggande för de amerikanska regeringarna; de måste vara i harmoni med deras politiska bekännelse och med de praktiska övertygelser som de amerikanska folken en gång för alla antagit såsom sina, och förbundit sig att försvara.

Jag menar icke att någon amerikansk regering komme att ställa hinder i vägen för vilka som hälst fredsvillkor som de nu krigande makterna kunna komma överens om, eller skulle söka omkullkasta dem sedan de fastställts, hurudana de än äro. Jag tager det blott för givet att fredsfördrag som endast äro fredsfördrag mellan och för de stridande makterna icke komma att tillfredställa de stridande makterna själva. Blotta överenskommelser bliva måhända otillräckliga för fredens framtida säkerhet. Det blir nödvändigt att skapa en garanterande makt för uppgörelsers permanens, så mycket större än den som någon nation nu deltagande i kriget förfogar över eller som någon allians hittills konstituerad eller påtänkt förfogar över, att ingen stat och ingen sannolik förening av stater förmår motsätta sig den eller bliva den övermäktig. Om den fred som i närmaste framtiden kommer att slutas skall bestå, måste den vara en fred betryggad av den större delen av mänsklighetens kraft.

De villkor som antages för den fred som omedelbart stiftas genom de krigförandes överenskommelse komma att bestämma möjligheten av en sådan garanti. Den fråga på vars svar världens hela framtida fred och riktning beror är denna: Är närvarande krig en kamp för en rättvis och betryggad fred, eller endast en kamp för en ny maktsjämvikt? Om det endast är en kamp för en ny maktsjämvikt, vem vill garantera, vem kan garantera, den nya anordningens sta-

bilitet? Endast ett lugnt Europa kan vara ett fredligt Europa. Det måste komma till stånd, icke en maktsjämvikt, men en gemensamhetsmakt; icke ett organiserat rivaliserande, men en organiserad gemensam fred.

Lyckligtvis ha ganska uttryckliga försäkringar kommit oss till del med avseende på denna punkt. Båda de stridande gruppernas statsmän ha sagt, i ordalag som icke kunna misstydas, att det icke var någon del av deras syfte att krossa motståndarne. Men det är kanske icke för alla lika klart vad dessa försäkringar innebära—kanske konsekvenserna icke tolkas lika på båda sidor av Atlanten. Jag tror att det kan tjäna om jag framsätter min förståelse av dessa konsekvenser.

De betyda först och främst att denna fred måste bli en fred utan seger. Det är smärtsamt att säga detta. Jag ber att få sätta min egen tolkning på orden, och att det må förstås att ingen annan tolkning var i mina tankar. Jag vill endast se verkligheten i ansiktet utan mjuka omsvep. Seger skulle betyda en fred tvingad på den övervunna parten, en segervinnares villkor tvingad på de underkuvade. En sådan fred komme att antagas med förödmjukelse, under duress, med olidliga uppoffringar, och komme att lämna ett stygn efter sig, en känsla av förargelse, en bitter erinran, på vilken freden komme att vila, ej varaktigt, men blott såsom på lösa sanden. Blott en fred mellan jämlikar kan bestå, en fred vars själsprincip är jämlikhet och en gemensam delaktighet i gemensamma förmåner. Den rätta sinnesstämningen, den rätta känslan för varandra, är lika mycket nödvändig för en varaktig fred mellan nationerna som en rättvis uppgörelse av kvistiga frågor angående landområden, eller rastillhörighet och nationalanslutning.

Den nationernas jämlikställighet på vilken freden måste byggas om den skall bliva varaktig måste vara en jämlikhet i rättigheter; de garantier som utbytas måste varken erkänna eller innebära en skillnad mellan större och mindre nationer, mellan de starka och de svaga. Rätt måste grundas på den gemensamma styrkan, icke på den enskilda styrkan av de nationer på vars förbund freden kommer att bero. Jämlikhet i landområden eller resurser är naturligtvis omöjlig; icke heller någon annan slags jämlikställighet förutom den som

är vunnen under den normala fredliga och legitima utvecklingen av folken själva. Men ingen begär eller väntar mer än en jämlikhet i rättigheter. Vad mänskligheten motser i dag är levnadsfrihet, icke olika makters motjämvikt.

Men någonting ännu mera väsentligt är innefattat i detta än till och med rättsjämlikhet mellan organiserade stater.

Ingen fred kan bestå eller borde bestå, som icke erkänner och antager den principen att varje regerings tillbörliga makt härflyter från sina undersåters samtycke, och att ingen någonstädes sitter inne med rättighet att förflytta folken från en regeringsmakt till den andra, liksom vore folken en privat egendom. Jag tager till exempel för givet, om jag får försöka mig på ett enda exempel, att statsmän överallt äro ense om att det borde finnas ett förenat, självständigt och självbestämmande polskt rike; och att hädanefter borde säkerhet för liv, religion, och industriell och social utveckling oantastbart garanteras åt alla folk som hittills levat under regeringsmakter bekännande sig till främmande tro och syften.

Jag säger detta icke i mening att upphöja en abstrakt politisk princip som alltid varit dyrbar för alla som sökt befordra frihet i Amerika, men av samma orsak som jag talar om de andra villkoren för bestående fred som för mig synes vara oundgängliga—emedan jag önskar oförbehållsamt avtäcka verkligheter. Varje fred som icke erkänner och antager denna princip kommer oundvikligt att omkullkastas. Den kommer ej att vila på grundvalen av mänsklighetens tillgivenhet eller övertygelse. Den andliga jäsningskraften i hela befolkningar kommer att kämpa en subtil och ständigt varande kamp emot den, och hela världen kommer att sympatisera med dem. Världen kan hava fred endast om hennes liv är stabilt, och ingen stabilitet kan förefinnas då viljan är stadd i uppror, där det icke finns en sinnets lugn, och en känsla av rättvisa, av frihet, och av rätt.

Så långt som möjligt borde dessutom varje stor nation nu strävande mot målet av en mera fullständig utveckling av sina resurser och av sina krafter, försäkras en direkt utväg till havets stora farvägar. Där detta icke är möjligt genom territorialcession, kan det utan tvivel åstadkommas genom neutralisering av direkta genomgångsvägar under den all-

männa garanti som betryggar freden själv. Med ett skäligt och ömsesidigt tillmötesgående behöver ingen nation känna sig utesluten från fri åtgång till världshandelns öppna farled.

Och havets vägar måste både enligt lag och i verkligheten vara fria. Frihet på havet är ett *sine qua non* för fred, jämlikhet och samverkan. Det är mycket sannolikt att en något radikal revision blir nödvändig av många av de internationella handlingsregler som hittills ansetts fastställda, på det att havet må göras till en fri och gemensam egendom för folkens bruk i praktiskt alla omständigheter; men orsakerna för en sådan förändring äro övertygande och tvingande. Utan dessa förändringar kan det icke finnas något förtroendefullt eller intimt förhållande mellan folken på jorden. En fri, bestående, obesvärad samfärdsel mellan staterna är en väsentlig del av varje freds- och utvecklingsprocess. Det behöver icke bliva svårt varken att definiera eller åvägabringa frihet på havet om världens regeringsmakter uppriktigt önska stifta överenskomst därom.

Detta problem är nära förknippat med begränsning av maritima krigsrustningar, och med samverkan mellan nationernas olika flottsstyrkor i syfte att bevara havets farvägar fria så väl som säkra. Och frågan om begränsning av maritima krigsrustningar öppnar vägen till den större och kanske mera svårlösta frågan om begränsning av arméerna och av alla slags militärrustningar. Svårlösta och ömtåliga som dessa frågor äro, måste de behandlas med den yttersta redlighet, och bestämmas i en anda av verkligt tillmötesgående, om frid skall komma med läkedom under sina vingar, och bo ibland oss. Frid kan icke erhållas utan medgivanden och uppoffringar. Ingen känsla av säkerhet eller jämlikhet kan existera bland folken om stora överväldigande krigsrustningar skola hädanefter liksom hittills föranstaltas och understödjas både här och där. Världens statsmän måste lägga planer för fredens bevarande och måste lämpa sin statspolitik till detta mål, liksom de lagt planer för krig och berett sig på skoningslösa erövringar och tävlingar. Frågan om krigsrustningar både till lands och hav är den mest tryckande och intensivt praktiska av alla de frågor som äro förknippade med nationernas och mänsklighetens framtida öden.

Jag har talat om dessa stora väldiga frågor utan omsvep och med yttersta uttrycklighet, emedan det har synts mig nödvändigt att så göra, om mänsklighetens fredslängtan någonstädes skulle finna ett fritt uttryck och en öppen tolkning. Kanske är jag den ende av dem som stå iklädda hög auktoritet bland folken i världen som fritt kan tala ut och icke behöver hålla något tillbaka. Jag talar som en individ, och dock talar jag också naturligtvis såsom den ansvarige huvudpersonen i en stor regeringsmakt, och jag känner mig övertygad om att jag har sagt vad Förenta staternas folk skulle vilja hava sagt. Får jag icke också säga att jag hoppas och tror att jag faktiskt representerar de frisinnade och människovänliga av varje folk, bekännande sig till varje frihetsprogram. Jag önskade tro att jag tolkar de tysta massornas känslor överallt i världen, de som ännu icke haft tillfälle att uttala sina hjärtans tankar angående den död och ruin som inför deras ögon drabbat deras hem och deras käraste och närmaste.

Och i det jag sålunda uppmuntrar den förväntan att Förenta staternas folk och regering måhända kommer att förena sig med världens andra civiliserade nationer i att garantera en permanent fred på sådana villkor som de jag nämnt, talar jag med så mycket större frimodighet emedan det måste vara klart för varje tänkande människa att detta löfte på intet sätt bryter varken med våra traditioner eller vår statspolitik, men i stället tjänar att fullborda allt det vi hava bekänt oss till och strävat att uppnå.

Jag föreslår, för att använda detta uttryckssätt, att folken skola enstämmigt antaga presidenten Monroes doktrin såsom gällande för hela världen: att ingen nation skall söka utsträcka sitt politiska system över någon annan stat eller folkmängd, men att varje folk skall lämnas frihet att välja sitt eget regeringssystem, sin egen utvecklingsväg, obesvärad, orädd, hotelsefri, de små tillsammans med de stora och mäktiga.

Jag föreslår att varje folk hädanefter undviker inveckla sig i allianser som indraga uti makttävlingar, insnärja i ett nät av intriger och egennyttigt rivaliserande, och besvära de inre angelägenheterna med hindrande inflytelser utifrån. Men ett förbund för maktgemenskap är ingen besnärjande allians. Då alla förena sig om att handla i

samma sinne och med samma mål, då handla de också alla för ett gemensamt intresse, och bevara friheten att leva sina egna liv under gemensamt skydd.

Jag föreslår att regeringsmakten skall grundas på undersåternas samtycke; jag föreslår den frihet på havet som Förenta staternas representanter förordat inför den ena internationella kongressen efter den andra, med en vältalighet som kännetecknar endast sådana som äro frihetens anhängare av djupaste övertygelse; och jag föreslår en sådan moderation av krigsrustningarna som gör att nationernas arméer och flottor bliva en makt för ordningens upprätthållande, och icke redskap för övergrepp eller själviska våldsdåd.

Dessa äro amerikanska principer. De äro ett uttryck för amerikansk statspolitik. Och på samma gång erkännas de av framtidsmän och framtidskvinnor överallt i världen, i varje nutidsstat, i varje upplyst samhälle. De äro mänsklighetens principer och måste segra.

TILLÄGG II.

TAL AV FÖRENTA STATERNAS PRESIDENT, HÅLLET INFÖR ETT GEMENSAMT MÖTE AV KONGRESSENS BÅDA KAMMARE DEN 2 APRIL 1917.

MEDLEMMAR AV KONGRESSEN: Jag har sammankallat kongressen till extraordinarie rådplägning emedan allvarliga, mycket allvarliga beslut måste fattas, och det omedelbart, beslut som jag varken borde eller konstitutionsenligt kunde taga på mitt eget ansvar.

Den tredje sistlidne februari framlade jag officiellt den tyska regeringens utomordentliga kungörelse att från och med den 1 februari ämnade hon åsidosätta alla lagliga eller humanitära band och använda undervattensbåtarna för att sänka varje skepp närmande sig antingen Storbritanniens och Irlands hamnar, eller Europas vestkust, eller någon av de hamnar i Medelhavet som kontrolleras av Tysklands motståndare. Sådan hade tyckts vara tyska submarinkampanjens ändamål redan tidigare i kriget, men sedan april förlidet år hade den kejserliga regeringen i någon mån hållit sina undervattensbåtar tillbaka, enligt löfte då givet oss att passagerarefartyg icke skulle sänkas, och att andra fartyg som av hennes undervattensbåtar hotades skulle givas behörig varning, förutsatt att intet motstånd eller försök att undfly förekom, och att det skulle sörjas för att besättningen fick åtminstone någon utsikt att bevara livet i öppen båt på havet. Dessa säkerhetsåtgärder voro knappa nog, och högst tillfälliga, vilket bevisades i hjärtskärande fall efter fall under den grymma och omanliga affärens fortgång. Men den nu inslagna kursen avkastar alla band. Fartyg av varje slag, utan hänsyn till nationalitet eller karaktär eller frakt eller bestämmelseort eller ärende, ha skoningslöst sänkts utan varning och utan tanke om hjälp eller nåd för de människor som varit ombord, både fartyg tillhörande vänligt stämda neutrala så väl som fartyg tillhörande fienderna. Till och med hospitalskepp och skepp bärande lifsförnödenheter till Belgiens hårdt prövade folk, fastän de senare voro försedda med säkerhetspass genom den förbjudna zonen utfärdade av tyska regeringen själv,

och utmärkta med klara och tydliga identifikationsmärken, ha sänkts med samma hejdlöshet, principlösh etoch skoningslöshet.

En tid kunde jag icke tro att sådana våldsgärningar i värkligheten komme att begås av någon regering som hittills erkänt civiliserade staters humanitära praktik. Folksrätten hade sitt ursprung i försök att uppställa en lag som skulle respekteras och åtlydas på havet, där ingen stat ägde regeringsmakt, och där världens fria farvägar funnos. Sakta och smärtsamt, steg för steg, har denna rätt uppbyggts, med resultat som när allt hade uträttats som kunde uträttas dock voro knappa nog, men alltid åtminstone med en klar blick på vad som fordrades av det mänskliga hjärtat och samvetet. Denna minimalrätt har tyska regeringen åsidosatt under förevändning av retaliation och nödvärn, och emedan de inga vapen hade som kunde anlitas på havet förutom sådana som det är omöjligt att använda såsom tyska regeringen använder dem, utan att kasta alla humanitetsskrupler för vinden, och all respekt för de förståelser som antages underligga mänskliga mellanhavanden. Jag tänker icke nu på den egendomsförlust som dessa åtgärder förorsaka, stor och allvarlig som denna förlust är, men på den häjdlösa massförstörelse av människoliv, av nonkombattanter, män, kvinnor och barn, stadda på ärenden som alltid, även under nyare tidens mörkaste tidevarv, ansetts vara oskyldiga och legitima. Ersättning kan givas för egendomsförluster, men ej för förlusten av fredliga och oskyldiga människoliv. Det närvarande tyska undervattensbåtkriget mot sjöfartshandel är ett krig mot mänskligheten.

Det är ett krig mot alla folk. Amerikanska fartyg hava sänkts och amerikanska liv hava tillspillogivits på sätt som djupt upprört våra känslor, men andra neutrala och vänskapliga nationers fartyg och medborgare ha sänkts i vågorna på samma sätt. Det har gjorts ingen åtskillnad. Hela mänskligheten har utmanats. Varje nation måste själv bestämma hur den vill svara på utmaningen. Det beslut som vi själva fatta måste fattas med en moderation i tal och en avmätthet i omdöme som står i harmoni med vår karaktär och våra syften såsom ett folk. Vi måste underkuva alla upprörda känslor. Vårt syfte får icke bli att hämnas, eller

att segerrikt göra gällande nationens fysiska makt, men att vindicera rätt och lag, mänsklighetens rätt, ihågkommande att vi utgöra endast en av dess förkämpar.

Då jag addresserade mig till kongressen den 26 sistlidne februari tänkte jag att ett beväpnat försvar av våra neutrala rättigheter skulle vara tillräckligt—ett försvar nämligen för vår rätt att anlita havets farvägar gent emot olagliga hindringar, vår rätt att betrygga våra medborgares liv gent emot olagliga våldsdåd.

Men det framgår nu att beväpnad neutralitet är opraktisk. Emedan en undervattensbåt i själva värket står utom all lag då den användes som de tyska undervattensbåtarna användas mot handelsfartyg, är det omöjligt att försvara sådana fartyg emot anfall på det sätt som folksrätten tagit det för givet att handelsfartyg borde försvara sig emot kryssare och andra synliga skepp som på öppna havet söka dem i fientlig avsikt. I sådana omständigheter vore det högst oklokt att ej söka tillintetgöra dem innan de hunnit visa sitt eget syfte; i själva verket är det en grym nödvändighet att så bemöta dem. De måste anfallas i samma ögonblick de upptäckas eller icke alls. Den tyska regeringen nekar de neutrala rättighet att alls använda vapen inom de förbjudna havszonerna, även till försvar för rättigheter som ingen modärn publicist någonsin hittills har satt i fråga deras rätt att försvara. Det intimeras att den beväpnad vakt som vi placerat ombord på våra handelsfartyg kommer att behandlas såsom fribytare. En kurs av beväpnad neutralitet är i bästa fall mycket litet effektiv, men i sådana omständigheter och gent emot sådana pretensioner är den värre än fruktlös; ty det är praktiskt visst att den kommer att indraga oss i krig utan att giva oss varken en krigförande makts rättigheter eller hennes krafter. Det finns ett val som vi aldrig kunde bestämma oss för, det vore oss omöjligt: vi kunna icke böja oss under oket och tillåta att vår nations och vårt folks heligaste rättigheter ignoreras och våldföras. De orättvisor vilka vi nu motsätta oss äro inga vanliga orättvisor; de hugga till själva roten av det mänskliga livet.

Med en djup känsla av det allvarliga och till och med tragiska i det steg jag nu tager, och av det ansvar som jag därmed ikläder mig, men utan tvekan åtlydande vad jag anser vara min konstitutionsenliga plikt, råder jag kongressen att för-

klara den kejserliga tyska regeringens senast företagna åtgärder vara i verkligheten ingenting mindre än krig mot Förenta staternas folk och regering; jag råder kongressen att formligen acceptera den krigsstatus som sålunda tvingats uppå oss, och att omedelbart taga mått och steg icke blott för att försätta landet i ett mera säkert försvarstillstånd, men också för att anstränga alla våra krafter och använda alla våra resurser att bringa tyska kejsardömets regering till föga och göra slut på kriget.

Vad detta innebär framgår klart och tydligt. Det innebär den största möjliga samverkan med de stater som nu stå i krig med Tyskland, och i medfölj härav en liberal utsträckning av finansiella krediter till deras respektiva regeringar, på det att våra resurser må så långt som möjligt läggas till deras. Det innebär organiserandet och mobiliserandet av alla våra materiella resurser för att förskaffa de nödvändiga krigsmaterialen, och på samma gång tjäna nationens påkommande behov på det mest adekvata så väl som mest ekonomiska och effektiva sätt. Det innebär att flottan omedelbart erhåller sin fulla utrustning i alla avseenden, men särskilt med hänsyn till de bästa medel att bemöta fiendens undervattensbåtkampanj. Det innebär omedelbar förstärkning av Förenta staternas redan förordnade truppstyrka med minst 500,000 man, vilka enligt min mening borde väljas enligt allmän värnpliktsprincip; samt auktoriserandet av ytterligare förstärkningar av samma storlek så fort som de behövas och kunna tränas. Det innebär också naturligtvis givande regeringen adekvata krediter, uppburna hoppas jag, försåvidt som dessa bördor kunna rättvist läggas på den närvarande mansåldern, medelst välbetänkt beskattning.

Jag säger så långt som skäligt är medelst beskattning; emedan det synes mig vara högst oklokt att grunda de krediter som nu behövas helt och hållet på lånade pänningar. Det är vår skyldighet, måste jag med all högaktning påpeka, att skydda vårt folk så vidt som möjligt mot de allvarliga svårigheter och onda följder som sannolikt skulle förorsakas av den finansiella inflation som vanligen följer på väldiga låns lyftande.

Under det vi verkställa de åtgärder genom vilka dessa ting skola realiseras borde vi stadigt komma ihåg att under det vi göra våra egna förberedelser och förse våra egna

militärkrafter med vad de behöva, måste vi så litet som möjligt förhindras i utförandet av vår plikt—ty det blir en mycket praktisk skyldighet—att förse de nationer som redan äro i krig med Tyskland med de materialer som de endast från oss eller med vår hjälp kunna förskaffa sig. De äro redan i fältet, och vi borde på allt sätt hjälpa dem uppnå den största möjliga effektivitet.

Jag skall taga mig friheten att genom de olika verkställande regeringsdepartementen föreslå till Edra komitéers betänkande mått och steg för uppnåendet av de olika mål jag här har nämnt. Jag hoppas att kongressen kommer att behandla dessa såsom formulerade med ganska mycken eftertanke av den regeringsgren på vilken ansvaret för krigets ledning och nationens betryggande mest omedelbart faller.

Medan vi utföra dessa djupt viktiga ting låt oss klart fatta och för världen framsätta våra bevekelsegrunder och våra syften. Min egen tanke har icke drivits ur sina normala och sedvanliga spår av de två sista månadernas olyckliga händelser, och jag tror icke att nationens tankar ändrats eller överskyggats av dem. Jag har precist samma tankar i sinne nu som jag hade då jag uppträdde inför kongressen den 22 sistlidne januari, precist samma tanker som då jag addresserade mig till kongressen den 3 februari och den 26 februari. Vårt syfte nu som då är att upprätthålla fridens och rättvisans principer i mänsklighetens liv gent emot självisk och ensvåldig makt, och att skapa bland de verkligen fria och självbestämmande folken på jorden en sådan samstämmighet i mål och handling som för framtiden försäkrar att dessa principer efterlevas. Neutralitet är icke längre varken praktisk eller önskvärd då det är fråga om världens fred och folkens frihet, och då denna fred och frihet hotas av en autokratisk regering, understödd av an organiserad makt som kontrolleras helt och hållet av regeringens egen vilja, och icke av folkets. Vi ha sett oss mätta på neutralitet under sådana omständigheter. Vi stå på tröskeln av en tid i vilken det kommer att fordras av staterna och deras regeringar att de ställa sig under samma handlingsnorm och ansvarsmått för begångna oförrätter som individerna i civiliserade stater åtlyda.

Vi ha intet emot det tyska folket. Vi ha ingen annan känsla mot dem än en känsla av sympati och vänskap. Det var icke på tyska folkets initiativ som dess regering inlät sig på detta krig. Det var icke med deras förutkännedom eller bifall. Detta krig var beslutat så som krig brukade beslutas i den gamla olyckliga tiden då folken ingenstädes rådfrågades, och krig provocerades och bedrevs i dynastiers intresse eller i intresse av små grupper ärelystna personer vilka hade för sed att bruka sina medmänniskor såsom blotta redskap för sina egna syftens uppnåelse. Självbestämmande folk uppfylla icke grannstaterna med spioner, eller sätta intriger i gång för att åvägabringa någon kris som kan giva dem tillfälle att slå sitt slag och göra erövringar. Sådana planer kunna endast utarbetas i hemlighet, och där ingen har rättighet att framställa frågor. Klokt uttänkta planer för bedrägeri eller övergrepp, kanske under fortsatt utarbetning från den ena manssåldern till den andra, äro möjliga endast då, och kunna endast då hållas undan ljuset, där det finns ett maktägande hov med sina privatissima, eller en trång och priviligerad härskarklass med sina försiktigt bevakade fortroligheter. Sådana planer äro lyckligtvis omöjliga där den allmänna opinionen begär och fordrar fullständig öppenhet med hänsyn till alla nationens intressen.

En varaktig fredsförening kan endast uppråtthållas av stater med folkstyrelse. Ingen envåldsregerings trofasthet såsom medlem av en sådan förening är pålitlig; ej heller kan man sätta tro till en sådan regerings upprätthållande av föreningens förbindelser. För att kunna bestå måste en sådan förening vara en hedersallians (League of Honor), en förening grundad på samstämmighet i åsikter. Annars komme intriger att förtära hennes livskraft, och hemliga planer uppkokade i oansvariga inre kretsar komme att förorsaka förruttnelse vid hjärtat. Endast fria folk kunna hålla sina syften och sin heder stadigt fästade vid ett gemensamt mål; endast fria folk kunna sätta mänsklighetens intressen framför egna trängre intressen.

Är icke varje amerikansk medborgare övertygad om att vårt hopp om en framtida världsfred erhållit en ny visshet genom de underbara och uppmuntrande händelser som under de sista veckorna timat i Ryssland? Det var bekant för dem

som bäst kände Ryssland att ryska folket alltid varit ett till själ och hjärta demokratiskt folk, genom hela det väsentliga i deras tankegång, i alla folkets intimaste förhållanden, i alla uttryck av deras naturliga instinkter, i deras sedvanliga syn på livet. Den autokrati som stod på spetsen av hennes politiska system, mångårig som dess makt varit, var icke i själva verket rysk till sitt ursprung eller sin karaktär eller sina syften; nu har den avkastats, och det stora, generösa ryska folket har i hela sitt naturliga majestät och sin makt fogats till antalet av de krafter som kämpa för frihet i världen, för rättvisa och för fred. Här är en passande medlem för en hedersallians.

En sak som tjänat till att övertyga oss om att den preussiska autokratien aldrig varit och aldrig kunde bliva vår vän, är att från närvarande krigs första början har hon uppfyllt med spioner våra intet misstänkande samhällen, och till och med våra regeringsposter, och överallt har hon satt brottsliga intriger i gång mot vår nationella enighet i råd och dåd, mot vår fred hemma och borta, vår industri och vår handel. Ja, nu framgår det klart att hennes spioner voro här till och med före krigets början; och det är smärtsamt nog icke endast en förmodan, men ett faktum bevisat inför våra domstolar, att de intriger som mer än en gång varit nära att störa landets fred och rubba hennes industrier, hava befordrats och understötts, ja till och med stått under den personliga ledningen av den kejserliga regeringens officiella ombud, ombud som voro ordentligt ackrediterade till Förenta staternas regering. Under det vi förhindrat och sökt utrota dessa planer ha vi dock sökt att tolka dem på det mest generösa sätt möjligt, emedan vi visste att de icke hade sitt upphov i någon fientlig känsla eller något fientligt syfte från tyska folkets sida (ty de voro utan tvivel lika okunniga därom som vi själva), men endast i de själviska planer som beslutats av en regering som kan handla godtyckligt och icke behöver underrätta sitt folk om vad den gör. Men dessa ting ha dock fått tjäna att slutligen övertyga oss om att denna regering ingen verklig vänskap när till oss, men ämnar stämpla mot vår fred och säkerhet vid passande läglighet. Att hon ämnar uppegga till fiendskap emot oss vid vår egen dörr, det ha vi sett vältaligt bevis för i den uppfångade skrivelsen till tyske ministern i Mexikos huvudstad.

Vi svara på denna fientliga utmaning emedan vi veta att en sådan regering, en som använder sådana metoder, kan aldrig vara vår vän; och emedan en sådan regerings organiserade makt, liggande alltid på lur för att verkställa för oss obekanta syften, omöjliggör all säkerhet för världens självstyrande folk. Vi stå nu i begrepp att taga upp den stridshanske som denna frihetens naturliga fiende nedkastat, och om behovet kräver skola vi uppbjuda nationens hela kraft för att motarbeta och omintetgöra hennes makt och pretensioner. Vi glädjas, nu då vi se verkligheten utan omhölje av något falskt sken, att vi bjudas förmånen att på detta sätt kämpa för världens eventuella fred, och för folkens frigörelse, det tyska folket inbegripet; att kämpa för folkens rätt både små och stora, och för allas rätt att välja sin egen levnadsväg och lydnad. Folkstyrelsens rätt att vara till i världen måste betryggas. Världens fred måste byggas på den politiska frihetens beprövade grund. Vi tjäna inga själviska intressen. Vi önska varken erövringar eller regeringsmakt över andra folk. Vi äro blott en enda bland den mänskliga rättens förkämpar. Vi skola känna oss hava hunnit vårt mål då dessa rättigheter blivit så säkert betryggade som nationernas trohet och frihet kunna betrygga dem.

Just på grund av att vi gå till strids utan bitterhet eller själviska syften, intet begärande för oss själva som vi ej önska göra alla fria folk delaktiga uti, just därför skola vi bedriva kriget utan passionerade känslor, samt själva iakttaga med stolt noggrannhet de rättvisans och det rena spelets principer för vilka vi förklara oss hava tagit till vapen.

Jag har förbigått utan anmärkning vår ställning till de regeringsmakter som äro allierade med den kejserliga tyska regeringen, emedan de icke hava fört krig emot oss, eller utmanat oss. Österrike-Ungerns regering har visserligen förklarat sig okvalificerat underskriva och antaga det häjdlösa och laglösa undervattensbåtkrig som nu utan omsvep adopterats av tyska regeringen, och det har därför icke varit möjligt för vår regering att mottaga greve Tarnowski, den nyligen befullmäktigade ambassadören från Österrike-Ungerns kejserliga och kungliga regering; men Österrike har dock icke faktiskt fört krig på havet emot Förenta staternas medborgare, och jag tager mig därför friheten att åtminstone

för närvarande utsätta diskussionen av vårt förhållande till myndigheterna i Wien. Vi ämna inlåta oss på detta krig endast då vi klart tvingas därtill emedan inga andra sätt att försvara vår rätt lämnas oss tillbaka.

Det kommer att bli så mycket lättare för oss att föra kriget i en hög anda av respekt för rätt och rent spel emedan vi gå till verket utan bitterhet, icke med en känsla av fiendskap mot något folk, eller i syfte att skada detta folk eller tillfoga det oförrätter, men endast i beväpnad opposition mot en oansvarig regering som kastat alla humanitets- och rättsskrupler överbord och håller på att löpa vilt. Vi äro, låt mig säga det en gång till, tyska folkets uppriktiga vänner, och önska intet så mycket som ett tidigt återställande av intima och ömsesidigt förmånliga förbindelser med dem—huru svårt det än må vara för dem att för tillfället sätta tro till uppriktigheten av denna bekännelse. Vi ha burit med deras regering genom alla dessa bittra månaderna på grund av denna vänskapskänsla, och övat ett tålamod och ett överseende som annars varit omöjligt. Vi skola lyckligtvis ännu få tillfälle att bevisa samma vänskap i vårt dagliga umgänge med de miljoner män och kvinnor av tysk börd och medfödda sympatier som bo ibland oss och äro delaktiga uti vårt gemensamma liv; och vi skola sätta vår stolthet i att bevisa denna vänskap mot alla som faktiskt äro lojala mot sina grannar och mot regeringen i prövelsens timma. De äro för det mesta lika sanna och trogna amerikanare som om de aldrig vetat av någon annan lojalitet. De komma punktligt att stå med oss, samt tillbakavisa och sätta band på de få som möjligen äro av annat sinne. Skulle illojalitet resa sig måste det bemötas med stark hand och strängt underkuvas; men om det lyfter sitt huvud alls blir det endast här och där, samt utan medhåll från andra än ett fåtal laglösa och ondskefulla.

Det är en svår och tung skyldighet, mina herrar kongressmedlemmar, som jag utfört genom att sålunda addressera mig till Eder. Kanhända stå vi inför många månaders uppoffringar, ja, inför eldsprov. Det är en fruktansvärd sak att leda detta stora fredliga folk till krig, det förfärligaste och mest olycksdigra av alla krig, då civilisationen själv synes stå på spel. Men rätt är dock mera dyrbar än fred, och vi komma att kämpa för de ting

som alltid legat oss om hjärtat: för folkstyrelse, för undersåtens rättighet att ha en röst med i regeringen, för mindre nationers rätt och frihet, för en universellt gällande rätt etablerad medelst en förening av fria nationer, bringande frid och säkerhet till alla, och frigörande tillsist hela världen. För ett sådant mål kunna vi uppoffra liv och gods, allt vi äro och allt vi äga, med det stolta medvetandet att den dag till sist randat då Amerika får äran utgjuta sitt blod och använda sin kraft för de principer som gåvo henne självständighet, den lycka hon åtnjutit, och den fred som hon så högt uppskattat. Med Guds hjälp kan hon icke göra annat.

TILLAGG III.

TAL AV FÖRENTA STATERNAS PRESIDENT, HÅLLET I WASHINGTON PÅ FANANS HÖGTIDSDAG DEN 14 JUNI 1917.

ÄRADE MEDBORGARE:

Vi mötas för att högtidshålla fanans dag emedan denna fana som vi ära och under vilken vi tjäna är ett tecken på vår enhet, vår makt, våra tankar och syften såsom ett folk. Fanan har ingen annan karaktär än den som vi från mansålder till mansålder giva henne. De val som sålunda utprägla hennes karaktär äro våra val. Hon svajar i majestätisk tysthet över de skaror som utföra dessa beslut, i fredstid så väl som i krig. Och dock, fastän tyst, talar hon till oss—om det förflutna, om de män och kvinnor som gingo före oss och om de vittnesbörd som de lämnat efter sig. Vi högtidshålla hennes födelsedag. Från den dagen till den närvarande har hon varit vittne till en storslagen historia; högt har hon upplyftat stora händelsers symbol, en storslagen livsplan utarbetat av ett stort folk. Vi stå i begrepp att föra henne in i striden, att lyfta henne upp där hon kommer att draga våra fienders eld. Vi stå i begrepp att bjuda tusenden och hundratusenden, ja, kanske miljoner av vår mandom, de unga, de starka, de dugliga av nationens män, att gå fram för att dö under fanan på blodiga slagfält långt borta från hemmet—för vad? För någonting nytt och ovant? För en sak för vars skull vi aldrig förut utsatt den för fientlig eld? Amerikanska arméer ha aldrig förut sänts över havet. Varför skola de nu sändas? Är det för något nytt syfte, ett syfte för vars skull denna stora fana aldrig förut burits, eller för ett gammalt, välbekant, hjältelikt mål, för vars skull hon sett män, sina egna män, dö på de slagfält på vilka amerikanare alltsedan frihetskriget burit vapen?

Dessa äro frågor som måste besvaras. Vi äro amerikanare. Vi å vår sida stå i Amerikas tjänst, och kunna icke tjäna henne med något privat syfte för ögonen. Vi måste låta fanan tjäna samma ändamål som hon alltid gjort. Vi äro ansvariga infor historiens domstol, och

måste med yttersta oförbehållsamhet förklara vad syfte vi ämna befordra.

Det är tydligt nog på vad sätt vi tvingades in i kriget. De utomordentliga förolämpningar och inkräktningar på vår rätt som kommit oss till del från den kejserliga tyska regeringens sida, lämnade oss intet annat val förenligt med vår självrespekt än att taga till vapen i försvar av våra rättigheter såsom ett fritt folk, och vår heder såsom en självständig regeringsmakt. Tysklands krigsherrar förnekade oss rättigheten att vara neutrala. De uppfyllde våra intet anande samhällen med spioner och med sammansvurna; de sökte vilseleda den allmänna opinionen till deras fördel. Då de funno det omöjligt att göra detta, satte deras ombud upproriska inflytelser ivrigt i gång ibland oss, och sökte draga våra egna medborgare bort från deras undersåtliga plikt—och några av dessa ombud voro män tillhörande själva den officiella tyska ambassaden här i vår egen huvudstad. De sökte med våld förstöra våra industrier och förhindra vår handel. De sökte uppägga Mexiko att taga upp vapen emot oss, och att indraga Japan i en mot oss fientlig allians—och det icke ens indirekt, på omvägar, men omedelbart medelst förslag från utrikesministern i Berlin. De hade oförskämdheten att neka oss rätt att använda det öppna havet, och upprepade gånger verkställde de sin hotelse att sända till döden de av våra medborgare som vågade nalkas Europas kuster. Och många av våra egna medborgare läto förleda sig.

Man började se med misstänksamhet på sin egen granne, och vi undrade i vår förvåning och heta harm om det fanns ett enda samhälle där dessa fientliga intriger icke lurade. Vilken stormakt hade under sådana omständigheter icke tagit till vapen? Mycket som vi älskade fred, förnekades den oss och det icke av vårt eget val. Den fana under vilken vi tjäna hade vanärats om vi hållit vår hand tillbaka.

Men detta är endast en sida av saken. Vi äro nu lika klart medvetna som innan vi själva indrogos i kriget, att vi icke äro tyska folkets ovänner, och att de icke äro våra ovänner. De voro icke orsaken till detta avskyvärda krig. De varken önskade kriget eller vårt indragande däri; och vi äro halvt medvetna om att vi kämpa deras sak så väl

som vår egen, en sanning som också de en dag skola se. De stå själva under väldet av samma farliga makt som nu till sist sträckt ut sina ohyggliga klor och dragit vårt blod. Hela världen är i tillstånd av krig, emedan hela världen är mer eller mindre i denna makts våld, och håller på att kämpa den stora strid som skall pröva om världen kommer att stå under dess välde, eller skall kunna kämpa sig lös.

Kriget påbörjades av Tysklands krigsherrar, och dessa visade sig vara Österrike-Ungerns härskare också. Dessa män ha aldrig uppfattat folken såsom vore de människor: män, kvinnor och barn av samma kött ock blod som de själva, för vars skull regeringsmakten existerar och har sitt liv. De ha uppfattat dem endast såsom lämpliga redskap vilka medelst våld eller intriger kunde böjas eller vilseledas för att tjäna deras egna ändamål. De ha uppfattat de mindre nationerna särskilt, och de folk som kunde imponeras av en övermakt, såsom deras naturliga redskap och instrument för uppnåendet av härskarmakt. Dessa ändamål ha de länge öppet bekännt. Andra folks statsmän ansågo dessa syften otroliga, och skänkte dem blott liten uppmärksamhet. De ansåg att vad tyska professorer utvecklade i sina hörsalar, och vad tyska skribenter framsatte för världen såsom tyska statspolitikens mål, detta ansåg de vara drömbilder uppkomna i hjärnor helt och hållet främmande för den praktiska verkligheten, orimliga privata uppfattningar av Tysklands framtid, men icke faktiska planer av ansvariga regenter. Men Tysklands regeringsklass visste hela tiden vilka konkreta planer, vilka långt avancerade intriger, lågo bakom det som professorerna och skribenterna höllo på att säga, och de gladde sig åt att få gå på oantastade, uppsättande tyska prinsar på balkanstaternas troner, placerande tyska officerare i Turkiets tjänst för att träna hennes arméer och ställa sig in med hennes regering, utvecklande planer för uppror och förräderi i Indien och Egypten, och sättande eldar i Persien. De fordringar som Österrike ställde på Serbien utgjorde blott ett enda steg mot realiserandet av en plan som omfattade Europa och Asien, från Berlin till Bagdad. De hoppades att dessa fordringar icke skulle uppväcka Europas folk, men de ämnade söka indriva dessa fordringar antingen Europa väcktes eller icke, ty de trodde sig förberedda för det slutliga vapenprovet.

Det ingick i deras plan att kasta ett brett bälte av tysk militärkraft och politisk kontroll över själva midten av Europa och bortom Medelhavet in i Asiens hjärta; Österrike-Ungern var bestämd att bli ett redskap i deras hand lika mycket som Serbien eller Bulgarien eller Turkiet eller österns ponderösa stater. Ja, Österrike-Ungern var bestämd att bli en del av det centrala tyska kejsardomet, uppslukad och behärskad av samma makter och inflytelser som ursprungligen hade sammanfogat de tyska staterna själva. Denna dröm hade sin hemort i Berlin, den kunde inte ha sitt hem annorstädes. Den drömmen förkastade fullkomligt varje tanke om rasernas solidaritet. Folkens väl spelade ingen roll alls i dessa planer. De ämnade sammanbinda raser och politiska enheter som endast kunde sammanhållas med våld—tsjecher, magyarer, kroater, serber, rumänier, turker, armenier—de stolta böhmiska och ungerska nationerna, de tappra små balkanstaterna, de otämjeliga turkomanerna, österns subtila folk. Dessa folk önskade icke att förenas. De önskade varmt att få sköta sina egna angelägenheter, och kunde tillfredställas endast av en självständighet höjd över alla tvivel. De kunde annars hållas i lugn och styr endast genom närvaron eller det ständiga hotet av beväpnade trupper. De komme att leva under en gemensam styrelsemakt endast i kraft av det nakna våldet, och i ständig väntan på revolutionens dag. Men de tyska krigsherrarne hade tagit allt detta med i beräkningen och voro färdiga att bemöta situationen på deras eget sätt.

Och de ha verkligen redan utfört den större delen av denna förvånande plan! Se hur saken står. Österrike har allt sedan krigets början icke handlat på eget initiativ, eller på grund av sitt eget folks bestämmelser, men i åtlydnad av Berlins diktamen. Hennes folk önska nu sluta fred, men kunna icke göra det till dess att de få lov från Berlin. De så kallade centrala makterna äro i själva verket blott en enda makt. Serbien är i denna makts våld, skulle hennes händer blott för ett ögonblick befrias. Bulgarien har givit sitt samtycke till hennes vilja, och Rumänien har översvämmats. De turkiska arméerna som tyska officerare tränat stå nu i Tysklands tjänst, visserligen icke i turkarnes egen tjänst;

och de tyska krigsfartygens kanoner i Konstantinopels hamn påminna varje dag turkiska statsmän att de intet val ha utom att taga sina orders från Berlin. Nätet är utspritt från Hamburg ända till persiska viken.

Är det icke lätt att förstå det ivriga fredsbegär som uppenbarats från Berlin alltsedan denna snara blivit utsatt och fångat sitt byte?

Fred, fred, fred, har varit innebörden av hennes utrikesministeriums tal för ett år eller mer tillbaka; icke en fred på Tysklands eget initiativ, men på initiativ av de nationer över vilka hon nu anser sig hava övermakten. En liten del av detta tal har varit offentligt, men för det mesta har det varit privat. Genom alla slags kommunikationsled har det kommit till mig, och i alla slags förklädningar, men aldrig med uppenbarandet av de villkor som tyska regeringen vore villig att acceptera. Den regeringen har i sina händer andra värdefulla bytesmedel än de jag redan nämnt. Den håller ännu en värdefull del av Frankrike, ehuru med ett sakta relaxerande tag, och praktiskt hela Belgien. Hennes arméer äro inne på de ryska gränserna, och de översvämma Polen obehindrat. Hon kan icke gå längre fram; hon törs icke gå tillbaka. Hon önskar avsluta byteshandeln innan det blir för sent och hon litet eller intet har att bjuda för den pant hon kommer att fordra.

De krigsherrar under vars regemente Tyskland i dag förblöder se tydligt till vilken punkt ödet ledt dem. Om de falla tillbaka eller tvingas tillbaka en tumsbredd faller deras makt i stycken, både borta och hemma, likt ett brustet lerkäril. Det är deras makt hemma som de nu ha i tankarne mer än deras makt borta. Det är denna makt som bävar under deras fötter, och djupa farhågor ha inträngt i deras hjärtan. De ha blott ett hopp om att bevara deras militärmakt oförminskad, eller till och med deras kontrollerande politiska inflytande. Om de kunna uppnå fred nu, med alla de väldiga förmåner som de hittills synbarligen vunnit, då ha de rättfärdigat sig inför tyska folket. De ha då vunnit med våld vad de lovat dem att med våld vinna: nämligen en väldig utvidgning av den tyska makten, en väldig tillökning av tyska industriella och kommersiella möjligheter. Deras prestige är då betryggad, och med deras anseende också deras politiska makt. Om de misslyckas, skall deras eget

folk kasta dem åt sidan. En regering ansvarig inför folket kommer då att uppställas i Tyskland såsom den har uppställts i England, i Förenta staterna, i Frankrike, och i alla de stora nutidsländerna förutom Tyskland. Om de lyckas äro de betryggade, och Tyskland och hela världen är förlorad; om de misslyckas är Tyskland frälst, och världen har då vunnit fred. Om de lyckas kommer Amerika att falla inom sferen av deras hotande övermakt. Vi och hela världen förövrigt måste underhålla krigsrustningar liksom de, och vi måste förbereda oss på nästkommande steg i deras anfallskampanj; om de misslyckas kunna världens folk förena sig om att bevara freden, och Tyskland kan bliva medlem i den föreningen.

Böra vi icke nu klart förstå den nya intrigen, intrigen för fred, och varför Tysklands härskarklass icke tvekar att använda vad medel som hälst som lovar vinna deras mål att bedraga folken? Deras närvarande särskilda syfte är att bedraga alla dem som över hela världen stå för folkens rätt och nationernas självbestämmanderätt; ty de se vilken väldig styrka rättfärdighetens och liberalismens krafter hålla på att samla under detta krig. De bruka såsom sina redskap liberalismens förkämpar. De använda män som sina språkrör inom och utom Tyskland vilka de förut föraktat och undertryckt, användande dem till deras eget fördärv—socialister, arbetsledare, tänkare, som de förut sökt att nedtysta. Låt dem blott lyckas, och dessa män, nu deras redskap, komma att trampas i gruset av den stora militärmakt de uppställt. Rysslands revolutionärer komma då att avskäras från all hjälp eller samverkan i vestra Europa, och en mot-revolution kommer att fostras och understödjas. Tyskland själv kommer att förlora sin utsikt att frigöras, och hela Europa kommer att väpna sig för den nästa, den avgörande kampen.

Dessa sinistra intriger föras icke mindre aktivt i detta land än i Ryssland, och i varje europeiskt land till vilket tyska regeringens ombud och de som hon lyckats narra kunna vinna åtgång. Denna regering har många språkrör här, i både höga och låga kretsar. De ha lärt sig försiktighet. De hålla sig inom lagen. Det är opinionsyttringar de nu förfäkta, icke upproriskhet. De proklamera vilka liberala syften som besjäla deras förmän; de förklara att

detta krig är ett främmande krig som icke kan bringa någon fara varken till Amerikas folk eller hennes institutioner; de sätta England i midten och tala om hennes ambition att vinna ekonomisk övermakt genom hela jorden; de vädja till vår gamla tradition om att stå isolerade från nationernas politiska mellanhavanden; och de söka underminera regeringen med falska bekännelser av lojalitet till våra principer.

Men de skola ingenstädes tränga igenom. Deras falskhet uppenbarar sig i varje tonfall. Det är blott vänner och anhängare av tyska regeringen som redan såsom sådana identifierats vilka yttra dessa svagt dolda illojaliteter. Det verkliga förhållandet är öppet och känt för hela världen, och ingenstädes är det mera tydligt än i Förenta staterna, var vi ha för sed att fästa uppmärksamheten på fakta i stället för på sofisterier; och det stora faktum som framstår framför allt annat är att detta är en folkets strid, ett krig för frihet och rättvisa och självbestämmanderätt för alla jordens folk, ett krig för betryggandet av fred för de folk som bo på jorden och erövrat den för mänskliga ändamål, tyska folket själv inberäknat; och vi stå inför valet antingen att bryta igenom alla dessa skrymtaktiga förespelningar och uppenbara bedrag och våldsmaktsmasker för att vara behjälpliga i att frigöra världen, eller också ställa oss åt sidan och tillåta att världen domineras en lång sekel igenom av naken vapenmakt och godtyckliga beslut av självinvalda härskare, av den nation som kan underhålla de största arméer och de mest oemotståndliga krigsrustningar, en makt vars like världen aldrig sett, och i vars närhet politisk frihet måste tvina och dö.

För oss finns det blott ett val. Detta val ha vi redan gjort. Ve den människan eller grupp av människor som söker ställa hinder i vägen på denna dag av ädelt beslut, då varje princip vi hålla kärast måste vindiceras och betryggas för nationernas räddning. Vi stå redo att vädja till historiens domstol, och vår fana kommer att lysa med en ny glans. Än en gång skola vi kämpa med liv och gods för den tro som vi genom födelsen tagit i arv, och en ny ärans glans skall utstråla från vårt folks ansikte.

O

LIBRARY OF CONGRESS
0 020 913 111 0
